

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

KARJALAN KULTTUURI

Matka soivaan, runolliseen ja ajattomaan Karjalaan

TEKIJÄ:

Noora Lehti

Koulutusala Kulttuuriala	
Tutkinto-ohjelma Musiikin tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä(t) Noora Lehti	
Työn nimi Karjalan kulttuuri. Matka soivaan, runolliseen ja ajattomaan Karjalaan.	
Päiväys 2.12.2020	Sivumäärä/Liitteet 39/5
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Savonia-ammattikorkeakoulu	
Tiivistelmä <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia Karjalan kulttuuria ja historiaa. Työhön kuului myös opinnäytetyökonsertti. Opinnäytetyö vastasi kysymyksiin: miltä Karjala oli kuulostanut, ja mitä elämä Karjalassa oli ollut?</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli hankkia tietoa Karjalan kulttuurista ja poimia sieltä tälle työlle tärkeimmät asiat. Tavoitteena oli myös järjestää konsertti, johon oli kerätty kansanmusiikkia eri puolilta Karjalaa. Kokonaisuuden tarkoituksena oli luoda kattava kuva siitä, mitä Karjala on.</p> <p>Tähän opinnäytetyöhön kerättiin tietoa kirjoista, luotettavista internet-lähteistä, nuoteista ja levytyksistä. Sanoituksiin haettiin tietoa myös Itä-Suomen yliopiston Karjalan kielen professoreilta.</p> <p>Opinnäytetyössä on jaetut osiot, joissa käsiteltiin historiaa, kulttuuria ja kulttuurista lähemmin vielä musiikki- sekä runokulttuuria. Työn lopussa kerrotaan opinnäytetyökonsertista, johon on kerätty kuusi kappaletta eri puolilta Karjalaa. Konsertissa kuultiin kitaraa, huilua sekä laulua. Esitys pidettiin Keuruun Seurakuntatalolla pienen live-yleisön edessä sekä Instagram-liven välityksellä. Live-lähetyksen taltiointi on nähtävissä Instagram-tilillä tule_unoi_ksen_tuakse. Kokoonumisrajoitusten takia konsertti oli pienimuotoinen, ja se kuvattiin Instagramin välityksellä.</p> <p>Opinnäytetyön keskeisimmät tulokset olivat konsertin järjestäminen ja esiintyminen itse tehdyillä sovituksilla. Kirjallisen osuuden tehtävä oli avata itse tekijälle sekä lukijalle Karjalan historiaa. Tämä työ on suunnattu kaikille, jotka ovat kiinnostuneita Karjalasta aiheena ja myös niille, jotka ovat kiinnostuneita kansanmusiikista.</p>	
Avainsanat Karjala, kansanmusiikki, sovitukset, konsertti	

Field of Study Culture	
Degree Programme Degree Programme in Music Pedagogy	
Author(s) Noora Lehti	
Title of Thesis Karelian culture. A journey to melodious, poetic, and timeless Karelia.	
Date 2.12.2020	Pages/Appendices 39/5
Client Organisation /Partners Savonia University of Applied Sciences	
<p>Abstract</p> <p>The purpose of this thesis was to study Karelian culture and history. The thesis also included a Karelian folk music concert. The thesis answered the questions: what had Karelia sounded like, and what had life been like in Karelia?</p> <p>The aim of the thesis was to obtain information about Karelian culture and to extract from it the most important elements for this work. The intention was also to organize a concert full of folk music from all over Karelia. The purpose was to create a comprehensive picture of what Karelia is.</p> <p>Information on books, reliable internet sources, sheet music and recordings were collected for this thesis. Information about the lyrics was sought from the Karelian language professors at the University of Eastern Finland.</p> <p>There are divided sections in the thesis, which deal with history, culture and from culture, music, and poetry in more detail. At the end of the work, a thesis concert in which six pieces from all over Karelia had been collected will be explained in detail. The concert featured guitar, flute, and vocals. The performance was held at the Keuruu Parish House in front of a small live audience and via Instagram-Live. Recording of the live broadcast can be seen on Instagram account tule_unoi_uksen-tuakse. Due to gathering restrictions, the concert was small-scale and was filmed via Instagram.</p> <p>The most important results of the thesis were arranging a concert and performing with self-arranged arrangements. The meaning of the literary part was to open the history of Karelia to the author and the reader. This work is aimed at everyone who is interested in Karelia as a subject and at those who are interested in folk music.</p>	
<p>Keywords Karelia, folk music, arrangements, concert</p>	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	2
2	KARJALAN HISTORIA JA KULTTUURI	3
2.1	Esihistoria.....	3
2.2	Karjalan maiseman hahmottuminen	3
2.3	Taistelua, rauhaa ja rajalinjoja	4
2.4	Evakkous.....	6
2.5	Karjalaisten identiteetti.....	7
2.6	Karjalan kieli.....	8
2.7	Kansallispukuja	10
2.8	Karjalan jumalat	10
2.9	Kalevala	12
3	RUNOT, LAULUT JA MUSIIKKI	15
3.1	Runojen taitajat.....	15
3.2	Laulujen merkitys ja laulamistilanteet.....	15
3.3	Laulumusiikki.....	17
3.4	Soitinmusiikki.....	18
3.5	Viipuri musiikkielämän keskuksena	19
4	SOVITUKSET, KONSERTTI JA INSTAGRAM	21
4.1	Kappaleiden valinta.....	21
4.2	Sovitusten tekeminen.....	21
4.3	Konsertti	21
4.4	Kappaleiden sanoitukset.....	22
4.5	Harjoittelu	24
4.6	Instagram	25
5	POHDINTA.....	26
	LÄHTEET	30
	LIITE 1: SOVITUKSET	32

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö käsittelee Karjalan kulttuuria ja historiaa. Pyrin vastaamaan kysymyksiin: miltä Karjala on kuulostanut, ja miltä elämä Karjalassa on näyttänyt? Käyn ensin läpi Karjalan historiaa ja sitä, minkälainen paikka Karjala on ollut aikojen saatossa. Tämän jälkeen sukellan paremmin siihen, miltä Karjala on kuulostanut runojen, laulujen ja musiikin kautta. Tutkin, missä tilanteissa lauluja on käytetty ja mitä soittimia Karjalassa on soitettu sekä sitä, ketkä näitä lauluja ovat laulaneet ja soittaneet. Viimeisenä kerron opinnäytetyökonsertista, jossa soitimme kitaristi Mika Kivilahden kanssa karjalaisia kansansävelmiä. Konsertti järjestettiin Instagram-liven kautta, ja live-yleisöäkin oli paikalla vähän. Live-lähetyksen taltiointi on nähtävissä Instagram-tilillä [tule_unoi_uksen_tuakse](#). Esityksessä kuultiin kuusi kansansävelmää eri puolilta Karjalaa. Soitin itse huilua ja lauloin kitaristin säestyksellä.

Idea opinnäytetyöhön lähti omasta kiinnostuksesta Karjalan kulttuuriin ja historiaan. Omat juureni kantavat Karjalasta Impilahdelta ja halusin tutkia minkälaista elämä oli siellä ollut. Musiikkipedagogin näkökulmasta etenkin musiikillinen puoli kiehtoi. Halusin tietää, mitä karjalainen kansanmusiikki on ja kuinka niistä saisi tehtyä toimivia sovituksia huilulle, laululle ja kitaralle. Opinnäytetyötä tehdessä on ollut hienoa nähdä, kuinka rikas Karjalan musiikkikulttuuri on ja on vieläkin elvytyshankkeiden myötä.

Tavoitteenani oli tehdä konserttiin sovitukset, jotka säilyttivät kansanmusiikin sielun kappaleissa. Päätin myös sisällyttää konserttiin kaksi laulettua kappaletta, jotta esityksessä pääsisi kuuntelemaan myös karjalan kieltä. Tavoitteenani oli myös oppia Karjalan historiasta ja kulttuurista enemmän, ja tähän olen kirjallisessa osuudessa pureutunut. Karjala on aiheena hyvin laaja ja aiheen käsittelyn tavoitteenani oli poimia tärkeimmät ja keskeisimmät asiat tähän työhön. Kokonaisuutena työ olisi mielenkiintoinen ja kattava sukellus Karjalan kulttuuriin.

Tämä opinnäytetyö on aloitettu kesäkuussa 2020 ja oli määrä saada valmiiksi joulukuussa samana vuonna. Konsertti valmistui heinäkuussa 2020 ja näin kirjalliselle osuudelle jäi aikaa loppuvuosi. Työ valmistui joulukuussa 2020.

Ennen työn aloittamista Karjala on ollut minulle hieman etäinen ja mystinen. Mystinen se on edelleenkin, mutta ei enää etäinen. Tätä opinnäytetyötä tehdessä itsellenikin on tullut tietoon ihan uusia asioita ja lisää tietoa tärkeistä historian vaiheista ja niiden vaikutuksista. Toivon, että tämä työ vie lukijan matkalle soivaan, runolliseen ja ajattomaan Karjalaan.

2 KARJALAN HISTORIA JA KULTTUURI

2.1 Esihistoria

Knapas (2015, 9) kuvailee Karjalaa seuraavasti

Missä Karjala sijaitsee? Ei missään, kaikkialla vai Suomen itäpuolella? Se on käsite, Arkadia, joka on olemassa vain aatemaailmassa ja mielikuvituksessa. Se on myös todellinen maantieteellinen alue jossakin Suomen ja Venäjän välissä.

Karjalainen maisema sai nykyisen muotonsa viimeisimmän jääkauden väistyttyä noin 10 000 vuotta ennen ajan laskun alkua. Ensimmäiset löydökset ihmisen oleskelusta tällä alueella on sijoitettu ajalle 8000 e.Kr. 6500–3000 e.Kr. Aikakauden esinelöydöt osoittavat Karjalan Kannaksella olleen kiinteää asutusta ainakin Kaukolan ja Räisälän seuduilla. Ihmiset elivät pyyntikulttuurin varassa varhaisen rautakauden loppupuolelle asti. Kasviljelystä on merkkejä Laatokan Karjalassa 600-luvulta lähtien. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 11.)

Vähitellen alueen väestö alkoi jakautua pienempiin ryhmiin. Länsiosissa lähdettiin solmimaan yhteyksiä Ruotsin suuntaan, ja näin lännestä levisi peltoviljelyn periaatteita. Itäosissa suhteita solmittiin Venäjän suuntaan ja vanha eräkulttuuri sekä kaskiviljely pitivät asemansa. Laatokan Karjalasta oli kätevää pitää yhteyttä sekä länteen että itään sen sijainnin vuoksi. Laatokan Karjalaan saatiinkin asukkaita sekä kulttuurivaikutteita kummaltakin suunnalta jo ajanlaskun ensimmäisinä vuosisatoina. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 11.)

2.2 Karjalan maiseman hahmottuminen

Suomenlahden, Laatokan ja Äänisen ympäristössä asuva väestö alkoi 800-luvulla hahmottua omiksi kansoikseen ja heimoikseen. Vuoden 1143 historian tekstissä karjalaiset eli Korelan asukkaat mainitaan ensimmäisen kerran omana erottuvana ryhmänään. Karjalainen kulttuuri alkoi muodostua ja sen keskeisinä alueina toimi Laatokan pohjoiset rannikkoseudut Käkisalimesta Sortavalan ja Salmin kautta Aunukseen. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 11.)

Karjalan nimi juontaa juurensa venäjän sanasta Korelan. Lausuttuna se kuulostaa Karjalalta. Kukaan ei silti osaa sanoa tarkkaan missä tämä sana on syntynyt ja millä kielellä. Väittelyn aiheena on edelleen, kuka on nimennyt maat ja paikkakunnat ensimmäisinä, ja niin ollen keksinyt nimityksen Karjala tai Korelan. (Knapas 2015, 11.)

Karjalan loiston aikana pidetään 1200-lukua, sillä karjalainen kulttuuri levittäytyi pitkälle länteen ja pohjoisessa Tornionjokeen saakka. Karjalainen heimo asutti tänä huippukautena nykyistä Suomea suurempaa pinta-alaa. Asukasmäärä oli kuitenkin pieni ja keskukset kaukana toisistaan. Tämän takia karjalaiset eivät pystyneet luomaan yhtenäistä valtiota. 1300-luvulta lähtien karjalaiset joutuivatkin valtiollisesti vahvempien naapurien armoille. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 11.)

2.3 Taistelua, rauhaa ja rajalinjoja

KUVA 1. Pähkinäsaaren rauha 1323 (Karjalan sivistysseura julkaisuaika tuntematon.)

Jo 1100-luvulla karjalaisten sotilaallisesti vahvistuneet naapurit alkoivat tehdä valloitusretkiään Karjalan puolelle. Ruotsi teki ristiretken Aurajoen suulle vuonna 1156 ja alkoi yhä kiinnittää kasvavaa huomiota idän suuntaan. 1200-luvulla Ruotsi vahvisti asemiaan Hämeessä ja Novgorod Karjalassa. Koko 1200-luvun nämä kaksi kävivät taisteluja Suomen ja Karjalan alueista. Vuosisadan loppupuolella Torkkeli Knuutinpoika perusti Viipurinlinnan Viipurinlahden rannalle. Vastapainoksi Novgorod yhdessä karjalaisten kanssa vahvisti Käkisalmen linnaketta. 1300-luvun alkupuolella taistelu oli tiivistä, mutta sotaväsymys ajoi osapuolet väliaikaiseen rauhaan Pähkinäsaareissa vuonna 1323. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 12.)

KUVA 2. Täyssinän rauha 1595 (Karjalan sivistysseura julkaisuaika tuntematon.)

Pähkinäsaaren rauhaan päättyi karjalaisten yhtenäisyyden aikakausi. Ruotsi jatkoi vaikutusvaltansa laajentamista. Taisteluja käytiin eri puolilla Karjalaa ja ne jatkuivat vuoteen 1510 saakka, jolloin rauha Ruotsin ja Venäjän välillä solmittiin 60 vuodeksi. Kiista Viron omistuksesta aloitti uuden sodan vuonna 1570 ja hävitysretkiä käytiin puolin ja toisin kunnes vuonna 1595 solmittiin Täyssinän rauha. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 12-13.)

Jälleenrakennustoiminta alkoi rauhan tultua. Käkisalmen lääni sai taloudellista sekä hallinnollista tukea Venäjän tsaarilta. Laajoja seurakuntia alettiin jakaa kappeleiksi, jotka saivat omat kirkot sekä papit. 1600-luvun 1617 alussa Venäjällä syntyi hallinnollinen sekasorto, joka antoi Ruotsille tilaisuuden päästä niskaan päälle ja uusi sota syttyi. Tämän sodan ratkaisevin taistelu käytiin Uukuniemen Ristilahdessa. Rauha solmittiin Stolbovan kylässä vuonna 1617. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 12-13.)

KUVA 3. Stolbovan rauha (Karjalan sivistysseura julkaisuaika tuntematon.)

KUVA 4. Uudenkaupungin rauha 1712 ja Turun rauha 1743 (Karjalan sivistysseura julkaisuaika tuntematon.)

Myöhemmin Venäjä ja Ruotsi jatkoivat taistelua. Karjalassa tämä tarkoitti pakolaisliikkeen jatkumista kun Ruotsin hallitus painosti kansaa hävittämään asumuksensa venäläisten tieltä. Ruotsi menetti Uudenkaupungin rauhassa vuonna 1721 Venäjälle Vanhan Suomen alueen eli Käkisalmen läänin ja Viipurin Karjalan. Myöhemmin Ruotsi yritti vallata alueet takaisin huonoin tuloksin ja vuonna 1743 solmittiin Turun rauha. Uudenkaupungin sekä Turun rauhojen jälkeen käyttöön tuli donaatiojärjestelmä, jossa Venäjän tsaari antoi tiettyjen alueiden omistusoikeudet valtaherralle maalahjoituksena. Tämä antoi käytännössä vapaat kädet hallita Karjalan alueita ja niiden asukkaita. Lahjoitustalonpoikien asema lähenteli usein täydellistä maaorjuutta. Kaikki Laatokan Karjalan pitäjistä eivät ehtineet olla lahjoitusmaaajärjestelmän piirissä. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 13.)

KUVA 5. Haminan rauha 1809 ja Tarton rauha 1920 (Karjalan sivistysseura julkaisuaika tuntematon.)

Vuonna 1808 venäläiset joukot marssivat Vanhan Suomen rajan yli Ruotsi-Suomeen. Taustalla oli Napoleonin ja keisari Aleksanteri I:n edellisenä vuonna solmima sopimus, jonka mukaan Suomi kuului Venäjän etupiiriin. Vuonna 1809 Suomi siirtyi Ruotsilta Venäjälle. Keisari myönsi maalle suuriruhtinaskunnan aseman ja hallinnollisen autonomian. Karjalaiset Vanhan Suomen alueet liitettiin suuriruhtinaskunnan yhteyteen vuonna 1811. Lahjoitusmaakysymys leijui edelleen ilmassa, sillä noin kolmannes Vanhan Suomen asukkaista asui edelleen lahjoitusmailla. Vuonna 1826 tsaari Nikolai I julisti kaikki lahjoitusmaat isäntiensä ehdottomaksi omaisuudeksi. Tämä päätös kiristi tunnelmaa entisestään ja alkoi talonpoikaisvastarinnan aika. Vasta vuonna 1861 tsaari Aleksanteri II

poisti maaorjuuden Venäjältä ja vuonna 1867 päätti kaikkien lahjoitusmaiden lunastuksesta valtiolle. Tästä huolimatta prosessin loppuunsaattamisessa kesti vuosikymmeniä ja viimeisenä talonpojista suojärveläiset saivat perintökirjan tilaansa vasta vuonna 1922. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 13-14.)

KUVA 6. Moskovan rauha 1940 ja Pariisin rauha 1947 + eri Karjalat (Karjalan sivistysseura julkaisu-aika tuntematon.)

Elinkeinoelämässä alkoi edistyksen kausi. Maataloutta kehitettiin ja edistettiin luomalla uusia menetelmiä sekä perustamalla oppilaitoksia tiedon jakamiseksi. Ruukki- ja sahateollisuutta alettiin laajentaa tuotantolaitoksiksi. Teollisuuspaikkakunnilla palveluelinkeinot alkoivat työllistää väestöä ja näin syntyi taajamia. 1900-luvun alussa monet Laatokan Karjalan osat alkoivat päästä suuren maailman yhteyteen. Suomen valtiollinen itsenäistyminen näkyi monissa karjalaisissa pitäjissä ja 1920-luvulla rakennettiin jo aktiivisesti suomalaista yhteiskuntaa uudelle pohjalle. Suomen talvisota ja siitä seuranneet rauhanehdot veivät lopullisesti kunnallisen itsenäisyyden Laatokan Karjalan pitäjistä. Päämäärä, johon oli tähdätty vuosisatojen ajan ja joka oli hetkeksi saavutettu, oli poissa. Kokonaan luovutettuja pitäjiä olivat mm. Hiitola, Kurkijoki, Lumivaara, Jaakkima, Lahdenpohjan kauppala, Sortavalan kaupunki ja maalaiskunta, Harlu, Ruskeala, Impilahti, Suistamo, Soanlahti, Salmi ja Suonjärvi. Suuria aluemenetyksiä kärsivät Korpiselkä sekä Pälkjärvi. Näiden jäljelle jääneet alueet liitettiin naapurikuntiin. Alueita menetettiin myös Rautjärveltä, Simpeleeltä, Parikkalasta, Saaresta, Uukuniemestä, Kiteeltä, Värtsilästä ja Ilomantsista. Jäljelle jääneiden alueiden toiminta jatkui itsenäisinä kuntina. Luovutetut pitäjät Suomen uusien rajojen sisällä lopetti toimintansa vuoden 1948 lopulla, ja seurakunnat määrättiin lopetettavaksi 1950 vuoden alkuun mennessä. (Nurmiluoto & Vallas 1995, 12-14.)

2.4 Evakkous

Sodan päätyttyä Suomeen tuli sijoittaa noin 430 000 siirtolaista. Näistä siirtolaisista noin 407 000 oli karjalaisia. Evakot sijoituivat kaupunkeihin ja varsinkin Helsingissä asunnoista alkoi olla nopeasti pulaa. Siirtokarjalaiset kokivat syrjintää, mutta sopeutuivat uusien asuinalueiden elämään. Useimmat karjalaiset olivat joutuneet jättämään jälkeensä kotinsa ja omaisuutensa, jonka vuoksi eduskunta säätöi korvauslain. Tämän korvauslain mukaan siirtolaisille tuli maksaa korvauksia omaisuuden menettämisestä. Sodan kuitenkin jatkuessa vuonna 1941, tämä laki jäi käytännössä toteutumatta.

Siirtolaisten määrä Karjalan Liiton mukaan (2016) oli lääneittäin vuonna 1949 seuraavanlainen:

Uudenmaan lääni	69 801
Turun ja Porin lääni	67 922
Hämeen lääni	73 812
Kymen lääni	42 264
Mikkelin lääni	25 051
Kuopion lääni	50 484
Vaasan lääni	35 142
Oulun lääni	13 279
Lapin lääni	8 003

Nykyään Karjalan matkoja järjestää monet eri tahot ja matkoilla pääsee muistelemaan tai tutustumaan Karjalan seutuihin. Matkat ovat opastettuja ryhmämatkoja ja niitä järjestävät ainakin Matkaviljanen, Tilausmatkat ja Karjalan Liitto.

Lehto (2010, 211) kirjoittaa kirjassaan *Kaipaus Karjalaan*, Sinaida Pitkäsen muistelmaan kotikylästä.

Huomasin kotikylään erkanevan tienhaaran ja käännyimme sinne. Siinä alkoivat näkyä tutut lapsuuteni maisemat, nyt kuin Prinsessa Ruususen satavuotisessa unessa. Sisälläni riipaisi ja teki kipeää, sydän pomppasi rinnassa ja kyyneleet sumensivat silmäni ja nielin tyhjää monta kertaa, ennen kuin sain sanotuksi miehelleni ja tyttärelleni, että nyt ollaan perillä.

2.5 Karjalaisten identiteetti

Nykyään karjalalaisten asema ja identiteetti ovat erilaisia rajan eri puolilla. Venäjän puolella karjalaiset ovat virallisesti yksi vähemmistökansa, ja heillä on kaksi pääasuinalueita: Karjalan tasavalta sekä Tverin lääni Keski-Venäjällä. Tverin läänissä asuu pakoon lähteneitä karjalaisia, koska Ruotsi valloitti Käkisalmen läänin 1600-luvulla. Suomessa karjalaiset ovat osa Suomen kansakuntaa eivätkä muodosta omaa kansaansa. Suomessa on kuitenkin kaksi Karjalan nimeä kantavaa maakuntaa, Pohjois-Karjala sekä Etelä-Karjala. Luovutetun Suomen Karjalan väestö sijoitettiin Suomelle jääneen Karjalan alueille sekä hajalleen Suomen eteläiseen puoliskoon. Vaikka Venäjän puolen lainsäädäntö antaa enemmän tilaa karjalaisten kehitykselle, totuus on se, että kulttuurin ja identiteetin kehityksellä on haasteita rajan kummallakin puolella. (Nevalainen & Sihvo 1998, 38–45.)

Karjala muotoutui ympäristöönsä, jossa oli rikasta luontoa, moneen suuntaan avautuvat vesitiet, kaksi nuorta ja laajenemishaluista valtiota sekä idän ja lännen näkyvä kulttuuri. Karjalaan nämä asiat toivat rikkautta omaan kulttuuriin ja identiteettiin, mutta samalla tämä loi suuria ristiriitoja ja vaikeuksia kehitykseen. Karjalan kansa onkin kehittynyt monien kriisien kautta. Karjalaisten kulttuuriperintöön ja identiteettiin on vahvimmin juurtunut tottumus liikkuvaan elämäntapaan, rakkaus luontoon,

kiintymys sukuun ja sukuperinteisiin, sosiaalisuus sekä yhteistoiminta. Idän ja lännen kulttuurivaikutukset yhdistyivät rautakautisessa Karjalassa ja se näkyy hyvin naisten juhlapukujen tyyliin ja teko tavassa. Perinteet ja niiden jatkumo näkyivät Karjalassa runoudessa, lauluissa ja kertomuksissa. Omaleimainen karjalaisten kristillinen perinne oli muokattu kristinuskosta ja omasta muinaisuskonnosta. Tähän perinteeseen kuuluivat Kristuksen, Neitsyt Marian ja muiden pyhien ihmisten lisäksi sukupidot, vanhat tarinat ja runot, itkuvirret, uhriateriat sekä kansanomaiset häämenot. (Nevalainen & Sihvo 1998, 38–45.)

Karjala sekä sen ihmiset ovat käyneet läpi monia identiteettikriisejä aikojen saatossa. Tämä vaikeutti yhteisen identiteetin rakentumista, muttei ole koskaan vienyt sitä kokonaan pois. Rajan molemmin puolin karjalaisuuteen on jäänyt yhteistä geneettistä alkuperää ja kulttuurillista perinnettä, joka edelleenkin näkyy sukuperinteiden merkityksessä, yhteydestä luontoon, sosiaalisuudessa, vilkkauksessa, ilmaisulahjakkuudessa ja herkkyydessä. (Nevalainen & Sihvo 1998, 38–45.)

”Thanaa, että meillä on muistomme, viehättävät ja vähemmän viehättävät, joita eivät vuosikymmenet, eivätkä ikä, eivätkä valtakuntien rajat himmennä” (Lehto 2010, 18).

2.6 Karjalan kieli

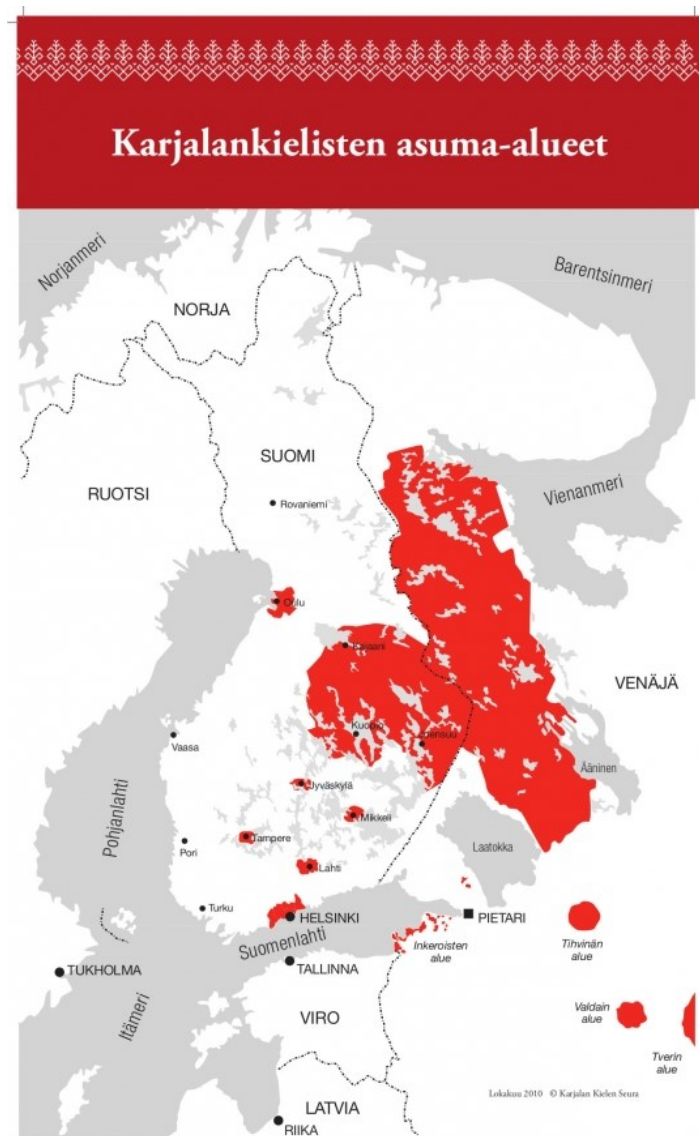
Muinaiskarjalainen kieli syntyi, kun Laatokan länsirannikon länsisuomalaiskeskukset sulautuivat alueen alkuperäisväestöön. Muinaiskarjalan kieli levisi ja sen muoto alkoi muuttua vasta vuonna 1323 Pähkinäsaaren rauhan myötä. Karjalaiset jakautuivat kolmeen toisistaan selkeästi poikkeavaan murteeseen. Idässä oli Käkisalmen Karjala, länsipuolelle Viipurin Karjala ja pohjoisessa Savo. Pähkinäsaaren rauhassa pitkälle länteen vedetty raja mahdollisti venäläisten ääntämistapojen ja sanaston tarttumisen helposti ainakin kaksikielisten karjalaisten puheeseen. Tästä syntynyt murre on lähellä sitä muotoa, jota nykyään kutsutaan karjalan kieleksi. (Nevalainen & Sihvo 1998, 355–359.)

Kielimuodot muuttuivat 1900-luvulla taas jakautumisen seurauksena. Suomen Karjalassa on käytössä kaksi päämurretta: Etelä-Karjalan kaakkoismurteet ja Pohjois-Karjalan itäiset savolaismurteet. Venäjän Karjalassa karjalan kielen päämurteet ovat livvi, varsinaiskarjala ja lyydi. Suomessa karjalan kieltä puhuu noin 5000 ihmistä ja sitä ymmärtää ainakin 15 000. Venäjällä karjalan kieltä puhuvia on enemmän. Karjalan kielelle on annettu vähemmistökielen asema Karjalan tasavallassa vuonna 2011 ja Suomessa vuonna 2009. (Karjalan Liitto Ry 2016.)

Karjalan kieli kuuluu suomalais-ugrilaisiin kieliin ja sen sukukieliä ovat mm. suomi, lyydi, vepsä, viro, inkeroinen, vatja ja liivi. Karjalan kielellä on monia nimityksiä kuten Itä-Karjalan kieli, Kalevalan kieli ja karjala-aunus. Poliittisista syistä kieltä on luultu suomen kielen murteeksi toisen maailmansodan aikana ja sodan jälkeisinä vuosikymmeninä. Karjalan kieltä ei pidä kuitenkaan sekoittaa suomen karjalaismurteisiin kuten Pohjois-Karjalan savolaismurteisiin tai Etelä-Karjalan ja Karjalankannaksen kaakkoismurteisiin. (Karjalan sivistysseura julkaisuaika tuntematon.)

Sotien jälkeen karjalaiset yritettiin vaientaa monin eri tavoin. Karjalan kielen käyttö kouluissa kiellettiin ja Karjalan lasten aapinenkin joutui vuonna 1944 neuvostovastaisena kiellettyjen kirjojen listalle

(Penttilä 2004). Karjalankieliset kohtasivat monenlaista vieroksuntaa ja vähättelyä. Siksi monet karjalankieliset vaihtoivat hiljalleen puhekieleksi suomen kielen eikä karjalan kieli enää siirtynyt luonnollisesti nuoremmille sukupolville. Myöhemmin karjalan kieltä on elvytetty erilaisilla elvytyshankkeilla: kielen kirjallisuutta on tuotettu paljon, kielikursseja on tarjolla halukkaille kielen opiskelijoille ja runoja sekä lauluja on kirjattu sekä äänitetty kestäväään muotoon. Karjalan kielen elvytys on siis mahdollista ja realistista. (Karjalan kielen ja kulttuurin elvytyshanke 2018–2019.)

KUVA 7. Karjalankielisten asuma-alueet (Karjalan Liitto ry 2016.)

Mensonen ja Karjalan Kielen Seura ry (2008, 4–5) kuvailevat Karjalan kieltä seuraavasti:

Meijän kieles ongi äijän moizii kuvailevii da soinnillizii sanoii, kudamat vaste paistes tullah parahite ozuttamah duumavon ugodivimman merkityksen.' = 'Meidän kielessä on paljon kuvailevia ja soinnillisia sanoja, jotka vasta puhuttaessa parhaiten osoittavat ajatuksen sat-tuvimman merkityksen.

2.7 Kansallispukuja

Kansallispuvulla tarkoitetaan 1700–1800-luvulla käytettyä talonpoikaisväen juhlapukua, jonka käyttö korostaa yhteenkuuluvuutta väestöryhmän, paikkakunnan tai menneisyyden kanssa. Kansallispukuja on alettu käyttää Karjalassa sekä Suomessa noin 1800-luvulla. Puvut oli alun perin tehty värikkäistä kotitekoisista kankaista. 1800-luvun lopulla porvariston muotivaikutteet ylsivät Karjalaan, ja kansallispuvut poistuivat hiljalleen käytöstä. Vuonna 1874 Suomen Ylioppilasosakunnat lähettivät retkikuntia maaseudulle keräämään kodeissa käytettävää esineistöä ja vaateparsia. Kerätyistä esineistöä rakennettiin Suomen Ylioppilasosakuntien kansatieteelliseen museoon näyttely, jossa kansallispuvutkin olivat vahvasti näkyvillä. Tänä päivänä puvut ovat Kansallismuseon hallussa. Kansallispuvut kiinnostivat ihmisiä vuonna 1874 ja ne kiinnostavat edelleen vuonna 2020. 1800-luvun lopulla kaupungin sivistyneistö halusi ottaa kansan juhlapukuja uudelleen käyttöön ja kansanomaisen vaateparren säilyttämiseen kiinnitettiin huomiota. Useat järjestöt ja yhteisöt ovat myös edistäneet kansallispuvun käyttöä ja säilyttämistä. Nykyään kansallispukuja käyttävät nuorisoseurat, varsinkin tanhuajat, pelimannit ja muut esiintyjät, joille kansallispuku on juhlava esiintymisasu. (Pursiainen, Repo, Kalliomaa & Vihma 1982, 11.)

Kansanpuku oli kansan tai suurten ryhmien vaatekappale. Jokaiselle kansallispuvulle on määritelty yksityiskohdat, värit, osat, suhteet ja korut. Puku ei noudata muodin säätelemiä sääntöjä, se on tarkasti määritelty kokonaisuus, jota ei voi lähteä muuttamaan. Jokainen kansanpuvun pitäjä käytti selkeästä asua, johon oli varaa, josta itse piti ja jota tavattiin käyttää omassa kylässä. Vaikka kansanpukuja ei voi muunnella oman mielen mukaan, oli Karjalaisissa puvuissa hieman muuntelun varaa. Naisten pukuun saattoi kuulua kaksi esiliinaa, yksinkertainen ja hienempi esiliina. Hameita oli kahta erilaista ja päähineissäkin oli muutamia vaihtoehtoja. Miesten puvussa housujen väri saattoi vaihdella, sukat saattoivat olla eri värein raidoitettuja ja paidat koristeltuja tai koristelemattomia. (Pursiainen ym. 1982, 11.)

2.8 Karjalan jumalat

Haavio (1959, 274) aloittaa kirjan kappaleen nimeltä Karjalain Jumalain synty, seuraavalla runolla

Jumalat kaikki
 kärkeihin kävivät,
 pitivät neuvoa
 korkeat siellä:
 kuka on luova
 kääpiöjoukon
 Ymirin verestä,
 siniluista.

Mikael Agricola julkaisi vuonna 1551 luettelon suomalaisista epäjumalista. Luettelossa oli yksitoista hämäläistä ja kaksitoista karjalaista epäjumalaa. Myöhemmin, vuonna 1959 Martti Haavio teki tutkimusta Karjalan jumalista ja käytti tätä luetteloa tutkimuksensa pohjana. Agricolan, ja myöhemmin Haavion luettelosta löytyvät jumalat ovat nimeltään: Rongoteus, Pellonpecko, Wirancannos, Egres,

Köndös, Rauni, Wkoi, Käkri, Nyrckes, Hittauanin, Hijski ja Wedhen Eme. Kaksi viimeistä luetaan kuitenkin enemmän luonnossa vallitseviksi haltioiksi kuin jumaliksi. Tästä huolimatta jumala-sana tässä kontekstissa on hieman erilainen, mitä kristinuskossa on totuttu ajattelemaan. Karjalan jumalat ovat myytin omaisia ja alkukantaisempia, vaikka osa karjalan jumalien alkuperästä juontaa juurensa roomalaiskatolisten legendojen pyhimyksiin. Monesti jumalat, jotka eivät esiinny kristinuskossa, sysätään helposti syrjään ja nimetään pakanuudeksi. Kristinuskon levitessä, yleistyessä ja kehittyessä Karjalan jumalat eli pakanalliset jumalat korvattiin pyhimyksillä, vaikka itse pakanallista juhlaa, menoaa tai tapaa ei korvattu. Tällä tavalla kirkko siis jatkoi pakanallisten menojen levittämistä, mutta uudella nimellä. (Haavio 1959, 3–10.)

Luettelo karjalan jumalista ja niiden tarkoituseristä:

Käkri = Karjan kasvua lisäävä jumala. Käkriä kutsutaan eri kirjoituksissa myös Kekriksi. Kekrijuhlaa vietettiin marraskuun 1. päivänä ja sen tarkoituksena oli edistää karjan menestystä. Kekriä juhlittiin myös sadonkorjuun päättäjäisinä. (Haavio 1959, 17–19.)

Rauni ja

Wkoi = Rauni nimi monella eri versiolla riippuen kielestä tai paikasta, on yhdistetty Ukon vaimoon. Hän on lapseton, joka ei koskaan synnytä. Raunille pihlajanmarjat olivat pyhitetyt ja niitä kasvoi hänen luolansa lähetyvillä aina runsaasti. Wkoin nimestä sekä identiteetistä ollaan edelleen eri mieltä, sillä tarkkaa tietoa ei ole löydetty tämän jumalan alkuperästä. Joissain kirjoituksissa Wkoi nimetään ukkosenjumalaksi, mutta toisaalta karjalan kielessä sana Ukko on käytetty yleisnimi kaikista jumalista ja pyhimyksistä. Raunin ja Wkoin on arveltu olevan myös Reynir ja meille suomalaisillekin tuttu Thor. Tätä tukisi islantilaisen Snorri Sturlusonin maininta 'pihlaja on Thorin pelastus' (reynir er bjorg þórrs) s.83. Sanonta tulee kertomuksesta, jossa Thor kahlassi kerran maailman äärellä sijaitsevassa Vimur-virrassa ja tulviva vesi alkoi kohota ylös hänen olkapäi hinsä asti. Thor pelastautui tarttumalla lähellä olevaan pihlajaan. Tästä on päätelty, että reynir oli Thorin apu ja pelastus ja siksi hän oli Thorin vaimo. (Haavio 1959, 83–95.)

Pellonpecko = Runoissa Pellonpekoksi nimitetään vihnettä eli heinäkasvin okaa, joka on tunkeutunut ihoon tai silmään. Pellonpecko on myös ohraa kasvattava ja viljelevä jumala, joka tuottaa myös olutta. Pyhimykset Pyhä Pietari sekä roomalaiskatolinen Petrus on myös arveltu olevan Pellonpecko nimellä tunnettuja pyhimyksiä. Kummastakin pyhimyksestä on löydetty kirjoituksia ohran suojelijana ja viljelijänä, tosin Petruksesta on myös maininta pellon turmelijana suojelun lisäksi. 'Pellon Pekko on ollut syömässä' sanonta kertoo tästä puolesta. Pekolle annettiin uhriksi pellolle kaadettua mustan lampaan maitoa, jos vilja alkoi kuihtua. (Haavio 1959, 105–109.)

Köndös = Köndöksen on ajateltu olevan viljan personoituma sillä nimen eri kielillä käytetyt merkitykset viittaavat viljaan tai siemenenjyvään. Itä-Suomalaisessa kuvaelmassa taas kerrotaan Köntys-nimisestä sadunomaisesta kaskenkaatajasta ja tämän perusteella

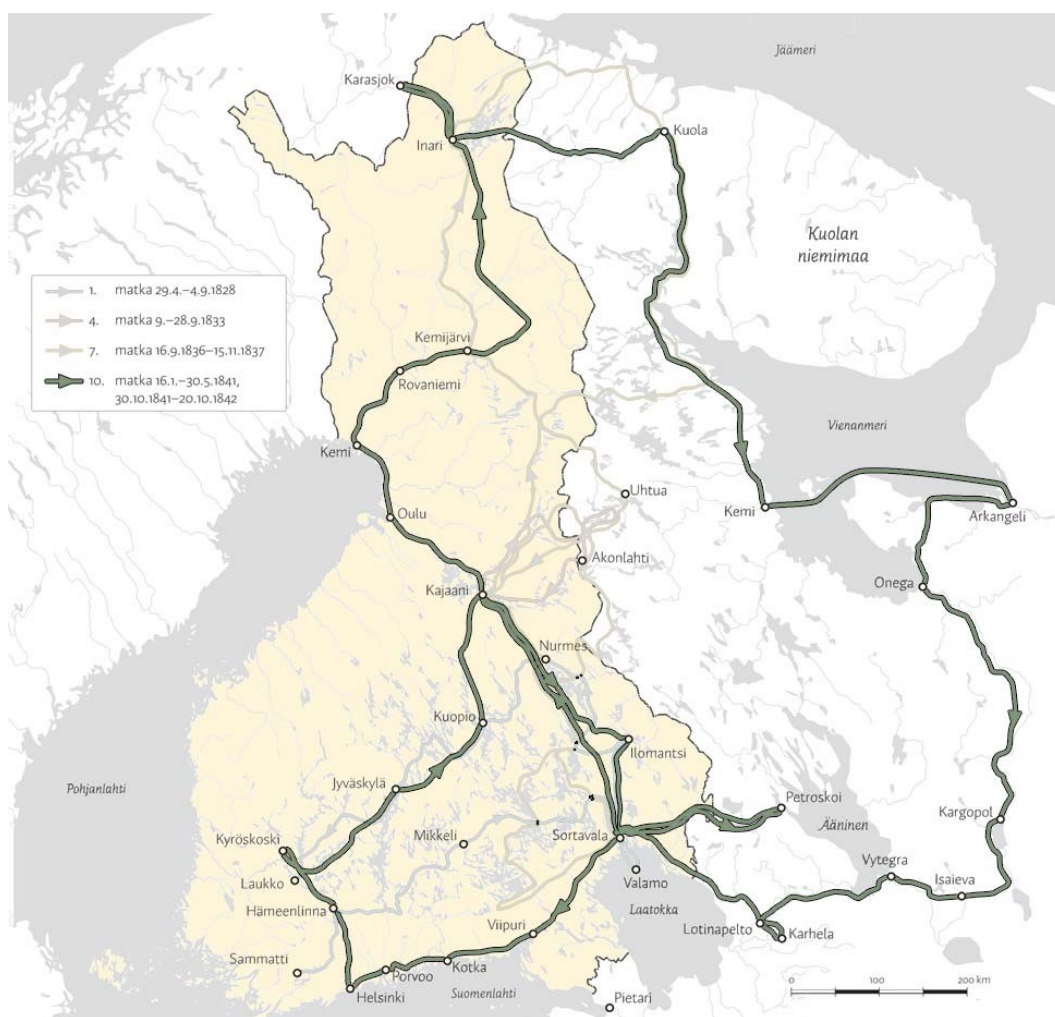
Köndös olisi jotenkin Kalevalanpoikiin verrattava olento. Köndös kuitenkin yhdistetään vahvimmin kevätviljan jumalaksi. (Haavio 1959, 131–132.)

- Hittauanin = Jäniksenpyytäjän jumala. Nimen alkuperästä on monia tutkimuksia ja mielipiteitä. Nimi todennäköisesti juontaa juurensa Huittavaiseen, jolla on tarkoitettu katolilaista Hubertus-pyhimystä eli metsäriistan suojelijaa. (Haavio 1959, 163–164.)
- Nyrckes = Nyrckes on oravien, lintujen, peurojen ja mehiläisten pyhimys. Toiselta nimeltään myös Pyhä Bartholomaeus, joka koki karmean kohtalon. Apostoli nyljettiin ja luultavasti tästä syystä hänet liitetään vahvimmin oravien pyyntiin. (Haavio 1959, 186,208–210.)
- Egres = Nauriin jumala. Käytetään myös nimeä Äcräs tai Ägräs. Tätä jumalaa on rukoiltu nauriita kylväessä, jotta sato olisi onnistunutta. (Haavio 1959, 222.)
- Wirancannos = Kauran jumala. Wirancannos tai Virak-(H)annos on toiselta nimeltään myös Pyhä Johannes Evankelista. Tähän nimeen on liittynyt kauran suitsutus meno, jota juhlittiin 27. joulukuuta. (Haavio 1959, 251.)
- Rongoteus = Rukiin jumala. Rukiin suitsutus menot olivat samana päivänä kuin kauran eli 27. joulukuuta. Wirancannos ja Rongoteus jumalat olivat näin sidottu toisiinsa. (Haavio 1959, 270–272.)
- Hijsi = Alun perin Hijsi tai Hiisi on tarkoittanut pyhää paikkaa ja vasta myöhemmin kristinuskon vaikutuksesta saanut merkityksen mystisenä henkiolentona. Karjalassa Hijsi ei niinkään toiminut jumala hahmona vaan enemmänkin tarunomaisena metsänhaltijana. (Alhonen julkaisuaika tuntematon.)
- Wedhen Eme = Veden emä eli vedenhaltija, jota piti lepytellä hyvän saaliin saamiseksi. (Kyyrö-Harju & Pulkkinen julkaisuaika tuntematon.)

2.9 Kalevala

Kalevala on suomalaisten kansalliseepos, ja sen kertoma tarina on monelle suomalaiselle tuttu ainakin osittain, ellei kokonaan. Kalevalasta suuri osa on kuitenkin kerätty Karjalan alueilta ja on myös sieltä siksi osin lähtöisin. Kalevala on innoittanut valmistumisensa jälkeen vuonna 1835 niin taiteilijoita kuin poliitikkojakin. Muistan itse koulussa äidinkiellentunneilla lukeneeni Kalevalaa, mutta silloin aihe ei puhutellut ollenkaan. Sittemmin Kalevala on tullut itselleni hieman tutummaksi Akseli Gallen-Kallelan Kalevala-taiteesta sekä nuorena lukemistani Aku Ankoista, joissa seikkailtiin Kalevalassa etsimässä aarteista suurinta eli sampoja. Kalevala on siis tässä jälkimmäisessä tapauksessa ulottunut ulkomaillekin asti ja innoittanut yhdysvaltalaisista sarjakuvapiirtäjää Don Rosaa.

Elias Lönnrot keräsi runoja ja kertomuksia nykyisen Suomen sekä Venäjän Karjalan alueilta ja teki kaiken kaikkiaan yksitoista matkaa. Vanha Kalevala syntyi vuonna 1835 ja sen painokset loppuivat yhdentoista vuoden aikana. Tämän takia Lönnrot alkoi laatia uutta versiota ja 1849 Uusi Kalevala valmistui. (Kalevalaseura, 2018.)

KUVA 8. Elias Lönnrotin 10. matka 16.1.–30.5.1841, 30.10.1841–20.10.1842. (Kalevalaseura 2018.)

Kalevalaisissa runoissa esiintyvät Väinämöinen ja Ilmarinen ovat osa myyttisen ajan alun tarinaa. Lemminkäisen, Kaukamoisen ja Kullervon hahmoihin on vaikuttanut viikinkiaika ja sieltä on myös ammennettu myyttistä sankarikuvausta heidän tarinoilleen. (Kalevalaseura 2018) Arvellaan, että karjalaisten retket Norjan rannikolle sodan sekä kaupan merkeissä 1000-luvulla, ovat vaikuttaneet vahvasti tähän kalevalaiseen kansanperinteeseen. (Karjalan sivistysseura julkaisuaika tuntematon.)

Kalevalainen runous säilyi sukupolvelta toiselle, ja Lönnrot lähti ensimmäisen kerran vuonna 1828 matkalleen keräämään runoja naisilta, miehiltä, lapsilta ja vanhuksilta. Lönnrot kokosi runoista ja loitsuista tarinanomaisen kokoelman, jota kutsumme tänä päivänä Kalevalaksi. Eepos kertoo myytinomaista tarinaa kansakunnan juurista. (Kalevalaseura 2018.)

Lönnrot kuvailee Kantelettaren (1840) esipuheessaan Kalevalan ja kansanrunojen syntyä näin:

Kansanrunoja (--) ei tehdä, vaan ne tekeytyvät itsestään, syntyvät, kasvavat ja muodostuvat semmoiksi ilman erityistä tekijän huolta. Se maa, joka niitä kasvattaa, on itse mieli ja ajatus, ne siemenet, joista sikiävät, kaikkinaiset mielenvaikutukset. Mutta kun mieli, ajatukset ja mielenvaikutukset kaikkina aikoina ja kaikilla ihmisillä eniten ovat yhtä laatua, niin runotki, jotka niistä syntyvät,

eivät ole yhden eli kahden erityinen omasuus, vain yhteisiä koko kansalle. Samassa kun niitä sanottaisi jonkun erityisen tekemiksi, kadottaisivat kansanrunoudellisen arvonsa.

Kalevala on aiheena levinnyt laajalle, ja siitä on otettu inspiraatiota musiikkiin, kirjallisuuteen, kuvataiteeseen ja näyttämötaiteisiin. Musiikin maailmasta suomalaisille tuttuja ovat varmasti Jean Sibeliuksen Kullervo-sinfonia sekä Leevi Madetojan Kalevala-sävellykset. Uudempana esimerkkinä on Amorphis-yhtye, joka on tehnyt Kalevala-aiheista musiikkia. Kalevala innoitti myös runoilija Eino Leinoa ja kirjailija Juhania Ahoa. Molemmat ammensivat eepoksesta inspiraatiota ja teemoja omiin luomuksiinsa. Kuvataiteesta Akseli Gallen-Kallelan Kalevala-taide on vaikuttanut vahvasti suomalaisten mielikuviin Kalevalasta ja sen hahmoista. Mauri Kunnaksen Koirien Kalevala on ottanut vaikutteita Gallen-Kallelan teoksista vuoden 1992 kirjassa, joka tavoitti paremmin myös nuoremman sukupolven lukijat. Arabia-astiastoon otettiin vuonna 1976 Kalevala vaikutteita ja kyseiset lautaset ovat pitäneet suosionsa tähän päivään asti. Kalevala aihe ja sen hahmot ovat seikkailleet monissa kirjojen ja sarjakuvien kuvituksissa. Näytelmäkirjallisuudesta Kalevala on innoittanut Aleksis Kiven Kullervo-näytelmää sekä kadonneeksi jäänyttä Aino-näytelmää. Einojuhani Rautavaara loi kolme Kalevala-teosta näyttämölle. Marjatta, matala neiti valmistui vuonna 1975, ja siitä tuli pienimuotoinen kuoro-ooppera. Sammon ryöstö tuli seuraavaksi ja oli sävelletty mieskuorolle. Viimeisenä syntyi kolminäytöksinen ooppera Thomas vuonna 1985. Kalevala aihetta on käsitelty myös elokuvissa, radio-ohjelmissa, levytyksissä sekä animaatioissa. (Kalevalaseura 2018.)

Aiheesta on ammennettu moneen suuntaan ja edelleenkin Kalevala jaksaa kiinnostaa niin suomalaisia kuin ulkomaalaisiakin. Sen myyttisiä kertomuksia eivät maiden rajat pitele ja sen mysterejä ihmetellään ja ihastellaan eri puolilla maailmaa. Suomalaisille ja karjalaisille Kalevala on kuitenkin tärkein ja kertoo meidän kansakuntamme tarinaa tarunomaisin keinoin.

3 RUNOT, LAULUT JA MUSIIKKI

3.1 Runojen taitajat

Karjalassa runonlaulanta on elänyt vahvasti tietyissä suvuissa ja suurperheissä. Lauluissa voi kuulla perheen sukutarinaa, sillä monet laulajat liittivät tarinoihin oman suvun historiaa ja kertomuksia. Lauluissa esiintyviä esi-isiä pyritään esittämään mahtaviksi ja arvokkaiksi suvun jäseniksi. Laulut ja runot siivittivät jokapäiväistä elämää Karjalassa. Laulamisailla välitettiin niin iloa kuin surua ja myös tavallisia arkipäiväisiä askareita. (Martikainen 2012, 44–45.)

Laulajia ja laulun tarkoituksia oli monia. Tietomiehet, loitsijat tai toiselta nimeltään patvaskat omasivat maagista tietoa. Patvaskaksi ei voinut tulla kuka tahansa vaan siihen täytyi olla syntynyt luonnostaan. Patvaskojen ammattimaisuutta mitattiin sillä, kuinka monta paria hän oli saattanut yhteen ja järjestänyt naimisiin. (Martikainen 2012, 40–41). Kirjamiehet taas olivat oppineet runonlaulanta-taitonsa kirjoista. Kirjamiehen ammattimaisuutta mitattiin tiedon kylläisyydellä ja kirjojen määrällä; mitä enemmän, sitä arvostetumpi laulaja hän oli. Näiden erikseen mainitsemien taitajien lisäksi runonlaulanta pystyi harjoittamaan kuka tahansa. Todellisuudessa vain harva oli omistanut elämänsä kokonaan runonlaulannalle tai patvaskoinnille. Suuri osa parhaimmistakin laulajista toimi tavallisina elinkeinoharjoittajina metsästys- ja kalastuskulttuurin piirissä. Joillain paikkakunnilla ei edes tunnettu sanaa runonlaulaja, sillä kaikki omasivat tämän taidon eikä ketään täytynyt nostaa ylemmäs kuin muita. Tästä huolimatta monessa paikassa oli tapana kokoontua yhteen tukkikämpälle tai vaikka huvumajaan ja antaa paras paikka kiukaan läheltä parhaalle runoilijalle, joka osasi kertoa runoja Väinämöisestä, Ilmarisesta ja Lemminkäisestä. (Martikainen 2012, 44–45.)

3.2 Laulujen merkitys ja laulamistilanteet

Martikainen (2012, 132) avaa runojen laajaa ja moninaista käyttöä Karjalassa seuraavalla runolla, jota laulettiin lasta pestessä.

Pezen Jiesuksen vezillä,
huuhon Herran hurmehilla,
Herran vuahella valelen,
peze Jiesus peibostas,
puhastele pulmistas,
puhtahambakze muinoistu,
päiväl tie tervehekse,
yöl imardahekse,
kuudu kattshomah,
päiviä ihailemah.

Karjalassa lauluja laulettiin melkein missä tahansa tilanteessa. Laulujen nimet kuvasivat usein teke- mistä ja tilannetta, missä ne laulettiin. Esimerkiksi 'Minä jauhan Jaakolleni' on jauhinkappale, johon liittyy kertomus jauhamistilanteesta. (Martikainen 2012, 47.)

Jauhamislaulut kuuluvat työlauluihin. Samaan kategoriaan menevät yleensä myös kehrääjän ja lypsäjän virret. Työlaulujen tarkoitus oli rytmittää ja keventää tehtyä työtä. Jos työ oli fyysisesti raskasta, saattoi laulu jäädä siksi aikaa kokonaan pois. Myös töiden välissä joutoaikana saatettiin laulaa ja niin viedä ajatukset muualle raskaasta työstä. (Martikainen 2012, 48.)

Laulaminen jatkui vielä työpäivän jälkeenkin kotona. Kotona laulettiin ennen nukkumaanmenoa puhdetöiden (puhde=hämärän aika ennen aamunalkua) aikana. Perheissä saatettiin kehrätä, keinuttaa kehtoa, veistellä, kutoa verkkoja tai istua takkatulen ääressä ja laulaa. (Martikainen 2012, 49.)

Itkuvirsiä laulettiin usein surullisissa merkeissä vainajan kotona, kalmoilla (=haudoilla) ja kotona pidetyissä muistotilaisuuksissa. Itkuvirsien laulaminen tarkoittaa äänellä itkemistä. Äänellä itkeminen kuului yleensä häämenoihin, mutta niitä laulettiin myös sotapalvelukseen lähtevälle. Itkuvirsien esittämisen vaalijoita ovat olleet: Matjoi Aleksintytär Plattonen 1843–1928. Hän oli Suomen Karjalan parhaimpia itkuvirsien esittäjiä ja improvisoijia. Maria Ignatintytär Ryymin 1864–1939 esitti itkuvirsiä, lauloi runoja ja osasi vanhoja loitsuja. Oksenja Grigorintytär Mäkiselkä 1878–1946 esitti itkuvirsiä, karjankutsuja sekä lypsy-, kehruu-, kosinta ja kaskenpolttolauluja Helsingin ja monien muiden kaupunkien kansakouluissa sekä kansanopistoissa. Akuliina Tihonintytär Mäkinen 1852–1944 tuli tunnetuksi karja- ja lypsyloitsuistaan sekä lääkintään liittyvistä parannustaidoistaan. 'Mäki-Buabona' tunnetun Akuliinan mukana katosi paljon muinaista kansantietoutta ja muinaiskulttuuria sen aidoimmassa muodossaan. (Martikainen 2012, 58–60.)

Häät olivat Karjalassa suuri tapahtuma, jossa lauluilla ja musiikilla oli iso rooli. Häät saattoivat yleensä kestää jopa kolme viikkoa, minkä aikana laulettiin satoja itkuvirsiä ja runoja. Itkuvirret, jotka olivat pääosin omistettu morsiamelle, käsitelivät sitä, kuinka hänen elämänsä muuttuu avioon astumisen ja uuteen perheeseen liittymisen myötä. Virsissä oli myös neuvoja tulevaa elämää varten. Morsian saattoi itse laulaa näitä virsiä tai hänen puolestaan lauloi joku asiaan perehtynyt henkilö. Miehelle esitetyt laulut olivat iloisempia ja juhlistivat avioon astumista. Naisille vietettiin siis itkuhäät ja miehille lauluhäät. (Tolbert 1988, 87–88.)

Laulu ja soitto kuuluivat karjalaisten elämään sellaisella tavalla, joka tuntuu välillä itselleni käsittämättömän salaperäiseltä. Lauluilla ja runoilla oli tietty tarkoitus ja niiden esittäjät esittivät niitä musiikista ja niiden herättämistä tunteista haltioituneina. Haltioitunut sana kuvaa mielestäni tätä tapahtumaa paremmin kuin eläytyminen, sillä esiintyjät vaikuttivat olevan kuin transsissa esittäessään musiikkia.

Haltioitunut kanteleensoittaja liikuttelee sormiaan sävelmän mukaisesti, mutta hänen silmänsä eivät seuraa tehtävää. Silmät sen sijaan katsovat jonnekin kaukaisuuteen kuin haaveillen. Soittajista moni ei edes huomaa ympärillä olevia kameroita, äänityslaitteita tai ihmisiä, jotka ovat tulleet keräämään tätä kansantietoutta talteen seuraaville sukupolville. He ovat kuin ympäristönsä ulkopuolella, toisessa maailmassa. (A. O. Väisäsen tutkielmia kansanmusiikista 1990, 43–44.)

3.3 Laulumusiikki

Niin kuin Karjalan muu kulttuuri, myös musiikkikulttuuri on saanut vaikutteita idästä, lännestä ja etelästä. Karjalassa lauluja laulettiin erilaisin yksinkertaisin sävelin, joiden tahtilajit vaihtelivat sen mukaan, mistä päin vaikutteita oli tullut. Lännestä Suomen alueilta on katsottu tulevan tahtilaji 5/4. Tämä tahtilaji esiintyy suomalaisille tutussa Nuku, nuku nurmilintu kehtolaulussa. Karjalassa tämä laulu tunnettiin nimellä Nuko, nuko pico linto. Idässä tahtilaji 2/4 oli perinteinen rytmirakenne, ja tämä löysi tiensä myös karjalaisiin lauluihin. Eteläisiltä inkeriläisiltä alueilta on tullut valssinomaiset 3/4 ja 6/8 tahtilajit. Laulut ja runosävelmät liikkuvat toonikan ja dominantin välillä joko duurissa tai mollissa. Erikoinen huomio sekä suomalaisissa että karjalaisissa lauluissa on se, että mollisävelmiä on kaksi kertaa enemmän kuin duurisävelmiä. (Väisänen 1990, 47–49.)

Itkuvirsien ja joikujen laulajat olivat aina naisia. Itkuvirsiä lauloi yleensä vanhempi nainen, joka oli perehtynyt tehtäväänsä hyvin. Joikujen sisältö oli enemmän tarinallinen ja kertova. Joiut on omistettu naimattomille miehille ja niissä laulaja kertoo tarinaa hieman ivallissävyyteisesti. Sekä itkuvirsissä että joiuissa ei ole muotorakenteellista määrämittaisuutta. Laulaja muodostaa melodian improvisoiden. Tahtilaji voi vaihdella tasajakaisen ja kolmivaihtaisen rytmin välillä ja väliin mahtuu satunnaisia korusäveliäkin. Kadenssi päättyy yleensä perussäveleen ja laulaja pitää hengitystauon, jonka aikana äänelläitkijä voi nyhykyttää suruaan. Äänelläitkijällä on yksi oma sävelmätyyppinsä, jota hän käyttää aina uudelleen. Vaihtelua tuo vähän se, päättääkö itkuvirren laulaa duurissa tai mollissa. Joiuissa on hieman enemmän vaihtoehtoja, sillä jokainen joiku oli omistettu tietylle nuorelle miehelle ja hänen tarinalleen. Joiuissa luonteenomaisesti kerrataan jotain lausetta pariin otteeseen ja niiden väliin äännähdellään: nee-joo-noo-nee. Joikuminen päättyy nuoren miehen häihin ja siitä joiku siirtyy hänen sukulaisilleen. (Väisänen 1990, 49–51.)

Huhuilut, joita on käytetty venhettä kutsuttaessa eksymisen välttämiseksi ovat hyvin yksinkertaisia ja perinteisiä. Huhuilu on yhden sävelen huuto, joka lopulta laskeutuu noin kvintin verran. Huhuilun lisäksi hieman samankaltaisia olivat karjankutsunnat. Lehmiä kutsuttaessa käytettiin joko niiden omia nimiä tai sanoja tpruko (sonneille) ja tprui (-ehmille). Näissä sävelmissä esiintyy usein pentatoniikkaa. (Väisänen 1990, 51.)

Rekilauluissa on kaksi neljän tahdin pituista säettä, joiden viimeisissä tahdeissa äänet ovat venytettyjä. Rekilaulut ovat melodisesti samankaltaisia kuin runosävelmät ja liikkuvat mollin perus- ja huipusävelen välisellä alalla. Rekilauluille on myös tunnuksenomaista äkilliset hyyt ylös tai alas. Sävelkuluissa esiintyy myös kolmisointuja. Tahtilajina tasajakoisuus on yleisin, mutta kolmijakoistakin tahdita esiintyy tosin huomattavasti vähemmän. Rekilauluja on laulettu nuorison toimesta pitkällä ajomatkalla, yksin tai joukossa kun matkaa on taitettu jalan. (Väisänen 1990, 51–52.)

Hengelliset sävelmät ovat yleensä laajamuotoisia ja niiden rytmillinen rakenne vaihteli usein. Osa hengellisestä kansanmusiikista on hyväksytty kirkolliseen käytäntöön. Tästä esimerkkinä on virsi 632 Nyt ylös, sieluni. (Väisänen 1990, 53.)

3.4 Soitinmusiikki

Karjalaista kansanmusiikkia ajatellessa, mieleeni nousee vain yksi soitin. Kanteleen soittajia näkee vanhoissa kuvissa ja kanteleen ääntä kuulee monissa nauhoituksissa. Tähän on tietenkin myös täysin järkevä syy.

Karjalassa soi monia soittimia, mutta kantele on ainut, jonka voidaan sanoa olevan Karjalan alueella kehittynyt. Muut soittimet, kuten klarinetti ja viulu ovat tulleet kauppatavarana Karjalaan. Puhaltimet kuten tuohitorvi ja inkeriläinen truba olivat käytössä pääosin paimenilla. Niillä karkotettiin pe-toeläimiä ja annettiin merkki karjan laitumelle lähdöstä sekä kotiinpaluusta. Tuohitorvi tehtiin koivun tai lepän tuohesta ja muodoltaan se muistutti sarvea. Torvessa ei ollut äänireikiä, joten se soitti vain ns. luonnonsävelet. Trubassa oli äänireijät ja se mahdollisti paimenelle soitettavaksi diatonisen asteikon ja yli oktaavin äänialan. Lasten suosiossa puhaltimista olivat nokkahuilun tapaiset pajupillit ja klarinetin lajiin kuuluva ruokopilli. (Väisänen 1990, 53–54.)

Kantele on alun perin muistuttanut yleismuodoltaan hauen leukaluuta. Vanhimmassa "Väinämöisen kanteleessa" oli viisi kieltä. Kielet oli punottu upehen jouhesta tai neidon hapsista. Vaskikieliä alettiin käyttää jo varhain ja syntyi nimitys vaskikantele. 1800-luvun jälkipuoliskolla tanssimusiikki vaati kanteleelta enemmän ääniä ja kieliä alettiin lisäämään, minkä takia kanteleen koko suureni. Karjalassa soittajille on useimmiten riittänyt 11–12-kielinen kantele, vaikka soitinta tehtiin usein jopa 30-kieliseksi. Näissä suuremmissa kanteleissa soittotapana oli soittaa oikealla kädellä sävelmää ja vasemmalla kädellä säestystä. Karjalassa yleisimmin käytettyjä viisikielisiä kanteleita soitettiin niin, että ylintä kieltä hoiti oikean käden peukalo, vasemman käden etu- ja keskisormi seuraavia ja alimpia kieliä hoiti oikean käden etu- ja keskisormi. Kieliluvun kasvaessa muidenkin sormien soittotehtävät kasvoivat. Viisikielinen kantele viritettiin diatoniseen asteikkoon perus- ja huippusävelen välille. Useampikielisissä kanteleissa viritysjärjestelmä on joko kvarteittain tai kvinteittain. (Väisänen 1990, 54–55.)

Jouhikko tai jouhikas oli jousisoitin, jota soitettiin hieman sellon tavoin. Soitinta pidettiin polvilla ja sävelet soitettiin sormien selkämillä. Näppäilykäsi oli soittimen kädelle tarkoitettussa aukossa ja toisella kädellä pidettiin joustaa. Kielet viritettiin joko kuten viulussa $g-d^1-a^1$ tai $g^1-d^1-a^1$. Soitin saattoi olla myös kaksikielinen, mutta yleisimmin jouhikossa oli kolme kieltä. Keskimäinen kieli toimi pelkästään säestyskielenä. Jouhikkoa käytettiin paljon tanssisoittimena, mutta sen syrjäytti myöhemmin viulu. (Väisänen 1990, 55–56.)

Käsiharmonikkaa käytettiin myös tanssimusiikissa. Käsiharmonikalle on kirjoitettu paljon valsseja, polkkia ja masurkkoja. Klarinettia tai klanettia on käytetty myös viulun ohella tanssimusiikissa. Häissä saattoi kuulla monesti klanetin ja viulun soittoa. (Väisänen 1990, 57.)

KUVA 8. Feodor Pratsu soittaa jouhikkoa Impilahden Koirinojalla v. 1916. (Sibelius-Akatemia Etno.net, julkaisuaika tuntematon)

3.5 Viipuri musiikkielämän keskuksena

Viipuri on ollut tärkeänä musiikkikeskuksena Suomelle ja on sijaintinsa myötä ollut vilkas taiteilija-kaupunki. 1870-luvulla valmistui rautatieyhteys, joka helpotti taiteilijoiden matkaamista, ja moni py-sähtyikin ohikulkumatkallaan esiintymään Viipurissa. (Junkkari 1997, 281.)

1800-luvun puolivälistä alkaen kaupungissa pyrittiin pitämään yllä säännöllistä orkesteritoimintaa. Kokoonpanojen vaihtuvuus oli kuitenkin suurta, ja toiminnalla ei ollut vielä taloudellista perustaa. 1893 asiaan tuli muutos, kun Viipurin Musiikinystävien Orkesteri aloitti toimintansa järjestäytyneemällä otteella. Kapellimestareina toimivat R. Moser (1894–98), Armas Järnefelt (1898–1903), Juho Leino (1908–11), Erkki Melartin (1908–11), Leo Funtek (1909–10), Ilmari Weneskoski (1911–14), Leevi Madetoja (1914–16) ja Toivo Kuula (1916–18). Monet kotimaiset säveltäjät kävivät konserttoimassa Viipurissa. Huhtikuussa 1900 Jean Sibelius vieraili Viipurissa ja johti 'resettikonsertin' eli hyväntekeväisyyskonsertin. Konsertti sisälsi osia sarjasta Historiallisia kuvia ja yleisö puhkesi loputtomiin suosionosoituksiin. Orkesteri soitti vielä monet fanfaarit ja yleisö jatkoi suosion osoituksia seuraavalla. (Junkkari 1997, 282.)

Viipurissa toimi myös monia korkeatasoisia musiikkiopistoja, joista ensimmäinen perustettiin vuonna 1893. Tästä kirkkomusiikkiopistosta ehti ennen talvisotaa valmistua 403 kirkkomuusikkoa ja useita laulunopettajia. Toinen musiikkiopisto perustettiin Boris Sirobin aloitteesta vuonna 1918 ja tämä teki suuren vaikutuksen Viipurin musiikkielämään. Musiikkiopistossa musisoitiin niin orkesterissa kuin kamarisyhteisissä. Musiikkiopiston opettajat toimivat orkesterin- ja kuorojenjohtajina, konsertoivina taiteilijoina, musiikkiarvostelijoina ja soittajina eri kokoonpanoissa. Opiston tunnetuin oppilas oli viulisti Heimo Haitto. Muita tunnettuja opiskelijoita olivat pianisti Cyril Szalkiewicz ja säveltäjä Tauno Marttinen. (Junkkari 1997, 283.)

1920-luvun alkupuolella Viipurissa toimi musiikkiopiston orkesteri, joka oli kaupungin ainoa orkesteri. Tästä huolimatta, orkesteria pidettiin hyvin korkeatasoisena. Musiikkiopiston kamariorkesteri kiersi myös Eurooppaa viuluvirtuoosi Bronislaw Hubermanin kanssa. Pian musiikkiopiston orkesterin rinnalle nousi uudelleen toimintansa aloittanut Viipurin Musiikinystävien orkesteri, Boris Sirobin johdolla. Orkesteri soitti vuosittain noin 30 konserttia, joista seitsemän oli sinfoniakonsertteja ja loput kansankonsertteja. Orkesteri kuunteli myös yleisöään ja järjesti kahdesti vuodessa toivekonsertin, johon otettiin soitettavaksi eniten ääniä saaneet kappaleet. Huhtikuussa 1934 kuultiin mm. Sibeliuksen Valse triste, Madentojan Kullervo ja Bizet'n Aaria oopperasta Carmen. (Junkkari 1997, 284.)

Viipurissa oli myös paljon kuorotoimintaa muun musiikin lisäksi. 1930-luvulla mieskuoroja oli kymmenkunta ja näiden lisäksi toiminnassa oli muutama sekakuoro. Naiskuoroja oli enää yksi ja se oli Viipurin lottakuoro. Naiskuorojen tähtihetket olivat enemmän 1800-luvun loppupuolella ja ihan 1900-luvun alkupuolella. Sittemmin toiminta hiipui ja valtaa ottivat enemmän sekakuorot sekä mieskuorot. Konsertteja eri kuorot esittivät monissa kaupungeissa mm. Helsingissä, Viipurissa, Tukholmassa, Pietarissa ja Berliinissä. (Junkkari 1997, 297–298.)

4 SOVITUKSET, KONSERTTI JA INSTAGRAM

4.1 Kappaleiden valinta

Aloitin konserttikappaleiden etsinnän kirjastosta, josta lainasin Maarit Kallbergin Joikuja Karjalasta levyn. Kuuntelin levyn moneen kertaan ja valikoin sieltä Helmin Joikun sovitettavaksi. Löysin kirjastosta myös kansanlauluja sovitettuna kuorolle, ja näistä valitsin neljä kappaletta. Kappaleet löytyivät kirjasta Kahell' puolen rajoja. Näistä yhden kappaleen päätin laulaa, sillä halusin sisällyttää konserttiin myös hieman karjalan kieltä. Laulaminen on itselleni vain vapaa-ajan harrastus, enkä ole koskaan laulua opiskellut, mutta koin että laulaminen karjalaksi toisi konserttiin lisää syvyyttä.

Viimeisen kappaleen löysin Youtubesta. Kappale oli Värttinä-yhtyeen äänittämä Karjalainen kehtolaulu. Tähän kappaleeseen löytyi eri lähteistä hieman eri sanoituksia ja päädyin livvinkarjalan sanoituksiin. Sanoituksiin sain apua Itä-Suomen yliopiston Karjalan kielen professorilta Vesa Koivistolta. Konserttiin valikoitui siis kuusi kappaletta, joista neljässä soi huilu sekä kitara ja kahdessa laulu sekä kitara. Kitaristina toimi Mika Kivilahti. Alun perin Helmin joikuun oli tarkoitus tulla myös rumpu, mutta akustiikan vuoksi se ei soinutkaan niin hyvin kuin odotin ja rumpu jäi lopulta kokonaan pois.

4.2 Sovitusten tekeminen

Aloitin sovitusten tekemisen kesäkuussa 2020. Tein sovitukset Sibelius-ohjelmalla, sillä se on itselleni kaikkein tutuin. Neljän kappaleen sovituksessa apunani oli kappaleista jo tehdyt nuotinnokset kuorolle. Näistä poimin kitaralle soinnut ja sopivat rytmit. Rytmien kanssa tosin en ollut niin tarkkana, sillä halusin myös kuulla kitaristin mielipiteen, kuinka soittaa ne ja mikä kuulostaisi parhaimmalta. Kitaristilla oli siis aika lailla vapaat kädet tehdä säestyskuvioita oman mielensä mukaan. Huilulle kirjoitin nuotit juuri niin kuin halusin ne soitettavan. Kappaleisiin, joissa oli laulu mukana, kirjoitin vain kitaran soinnut.

Ensimmäiset sovitukset olivat valmiina kesäkuun loppupuolella ja kokeilimme niitä kitaristin kanssa. Ensimmäisen harjoituksen jälkeen sovitukseen tuli pieniä muutoksia sävellajien sekä kitaran rytmien kohdalla. Tein tarvittavat muutokset ja kokeilimme lopputulosta seuraavissa harjoituksissa. Muutosten jälkeen sovitukset toimivat ja pääsimme harjoittelemaan uusilla sovituksilla konserttia varten. (ks. LIITE 1.)

4.3 Konsertti

Konsertti pidettiin 24.7.2020 klo 12. Olin suunnitellut pitäväni konsertin Instagram-livenä, sillä kesällä 2020 ei vielä saanut kokoontua suurissa ryhmissä koronan takia. Loin Instagramiin oman Karjala aiheisen tilin heinäkuussa ja kutsuin ystäväni seuraamaan minua ja kuuntelemaan konserttia. Tili tule_unoi_uksen_tuakse on edelleen käytössä ja julkinen, eli sitä voi käydä katsomassa milloin tahansa. Konsertti on myös lisätty tilille, ja sen näkee kokonaisuudessaan IGTV:n kautta.

Konserttiin tuli huomioida järjestyksen puolelta tilojen käyttö, mikkien ja vahvistimien toimivuus sekä live-lähetysten tekeminen. Tilojen ja mikkien käyttöön saimme luvan Keuruun Seurakunnalta. Live-

lähetykseen käytin omaa puhelinta ja mainostin konserttia tule_unoi_uksen_tuakse Instagram-tilillä. Päätin sisällyttää konserttiin kaksi kappaletta, jossa lauloin karjalaksi. En ole koskaan opiskellut laulua, mutta laulan paljon vapaa-ajalla omaksi huvikseni. Halusin tuoda konserttiin kansanmusiikin lisäksi myös karjalan kieltä ja päätin uskaltautua laulamaan karjalaksi. Lausumiseen hain apua Karjalan Liiton sivuilta. Konsertissa laulu osuudet jännittivät minua selkeästi enemmän kuin mitkään muut, mutta mielestäni ne onnistuivat ihan hyvin. Pääasia kuitenkin oli karjalan kielellä laulaminen, eikä niinkään laulutaitoni.

Konsertti oli ensin tarkoitus järjestää Keuruun kirkolla, mutta kokeilujen tuloksena siellä kaikui liikaa. Päätimme siirtyä kirkon viereiselle seurakuntatalolle, ja siellä akustiikka toimikin paljon paremmin. Viikkoa ennen konserttia harjoittelimme seurakuntatalolla ja kokeilimme mikkien ja vahvistimien toimintaa. Kävimme koko konsertin läpi juontojen kanssa. Päivää ennen konserttia kävimme laittamassa kaikki tarvittavat paikalleen. En aikonut kutsua yleisöä paikalle ensinnäkin koronan takia ja toisekseen siksi, että halusin pitää konsertin livenä Instagramin kautta kaukana asuville ystäväilleni. Sana oli kuitenkin konsertista kiirinyt ja kitaristini Mika Kivilahden kautta saimme paikan päällekin hieman yleisöä. Tämä sai tilanteen tuntumaan hieman enemmän oikealta konsertilta. Konsertti ja live lähetys alkoivat 24.7 klo 12. Konsertti kesti reilut 15 minuuttia ja sen voi käydä katsomassa Instagram tililtä tule_unoi_uksen_tuakse.

Konsertin kappaleista näytti tältä:

1. Pohjois-Aunukselainen kansanlaulu: Pitkä oli tämä päivä (huilu ja kitara)
2. Rajakarjalainen kansanlaulu: Karjalani Rahvas (laulu ja kitara)
3. Itäkarjalainen kehtolaulu: Luuli, luuli (huilu ja kitara)
4. Kansanlaulu Impilahdelta: Minne matka (huilu ja kitara)
5. Joiku: Helmin joiku (huilu ja kitara)
6. Karjalainen kehtolaulu: Tule unoi uksen tuakse (laulu ja kitara)

4.4 Kappaleiden sanoitukset

Karjalani Rahvas: ;Karjalani rahvas soittaa da laulaa;
;Ikävän dai pahan mielen Kandlehel kaimuau;

;Kahel puolel rajua karjalaiset kazvaa;
;Igävä on heijän olla nägemättä rodn'ua;

;Moni akka ukkuo aiheloo da vuottaa;
;Itköö virren istuissaa da abiel mielel suattaa;

;Hospodi tiedää, vielgö konsa suanoo;
;Käjet panna käzilöih da virret yhes vieldiä;

Suomennos: ;Karjalainen kansa soittaa ja laulaa;
;Ikävän tai pahan mielen kanteleella myötää;

;Kahden puolen rajaa karjalaiset kasvavat;
 ;Ikävä on heidän olla näkemättä omaisiaan;
 ;Moni vaimo miestään ajattelee ja odottaa;
 ;Itkee virren istuissaan ja apealle mielelle tulee;
 ;Jumala tietää vieläkö koskaan saanee;
 ;Kädet panna käsihin ja virret yhdessä vetäistä;

Karjalainen kehtolaulu:

Tule unoi, uksen tuakse,
 pienen lapsen pieluksiih.

Pienen lapsen pieluksiih,
 vagahaizen vuatteiziih.

Päivöi pilvii laskeudui,
 älä huoli huomendu.

Huondes päivöi čirohtau,
 puuloiz go linnut pajatau.

Tuli luli, lumi sulii,
 tuli kaunis kezäine.

Lähti lapset mečikköu,
 löutti linnun pezaine.

Tuldii tihijeh varbikoo,
 löutti magei marjikko.

Suomennos:

Tule nukkumaan, oven taakse,
 pienen lapsen tyynylle.

Pienen lapsen tyynylle,
 pienokaisen lakanoihin.

Päivä pilviin laskeutui,
 älä huoli huomisesta.

Aurinko nousee aikaisin,
 puussa lintu laulaa.

On aika, lumi on sulanut,
 Kesä on kaunis.

Lapset lähtivät metsään,
 he löysivät linnunpesän.

He tulivat tiheälle pensaalle,
löysivät makeita marjoja.

4.5 Harjoittelu

Harjoittelu alkoi kesäkuun loppupuolella sovitusten valmistuessa. Olimme kitaristin kanssa kummatkin soittaneet itsenäisesti viikon ajan ennen yhteisiä harjoituksia. Harjoittelimme yhdessä kitaristi Mika Kivilahden luona Keuruulla. Ensimmäisissä harjoituksissa käytiin kaikki kappaleet läpi ja löimme lukkoon kitaristin rytmit ja soittotavat, sillä olin jättänyt ne aika lailla auki ja kitaristin päätettäväksi. Kahdella seuraavalla kerralla soitimme taas kaikki kappaleet läpi ja hioimme joitakin kohtia. Helmin joiussa haastavaksi osoittautui rytmi, joka on samaan aikaan samana pysyvä, mutta tunnelmaltaan rauhallisen vellova.

Kahdella seuraavalla kerralla kuvasin soittoamme. Tuntui, että saimme kappaleet kokoon suhteellisen nopeasti. Videointi antoi selkeyttä ja näytti ne kohdat, joita piti vielä harjoitella. Helmin joiukua soitimme varmaan kaikkein eniten rytmin tasaiseksi saamisen vuoksi.

Omiin huilunuotteihini olin kirjoittanut pelkästään perusmelodian ja halusin keksiä tämän päälle vielä omia koristelulukuvioita. Kokeilin erilaisia etuheleitä ja juoksutuksia äänien välillä. Nämä opettelin sitten ulkoa enkä kirjoittanut niitä ollenkaan nuotteihin. Tähän minulla oli kaksi syytä. Ensimmäisenä, en halunnut itse juuttua tuijottamaan nuottipaperia ja soittamaan juoksutuksia tai etuheleitä metronomin tarkasti. Halusin pitää musiikissa sen rentouden ja soljuvuuden. Toiseksi minulla ei ole absoluuttista totuutta, mitä tulee näihin heleisiin ja juoksutuksiin. Jokainen laulaja tai soittaja saa vapauden keksiä niitä itse tai olla keksimättä.

Neljännellä harjoituskerralla siirryimme Keuruun kirkolle soittamaan. Opettelimme samalla, kuinka saimme mikit toimimaan ja mikä volyymitaso oli riittävä kirkossa. Kävimme koko konserttiohjelman läpi. Seuraavana päivänä soitimme taas koko ohjelman läpi ja teimme kokeilun Instagram-liven välityksellä. Live yleisön eli ystävien kommentit autoivat tässä vaiheessa paljon. Kommentit kertoivat meille, että kirkossa kaikui todella paljon, mikä tietysti oli ihan odotettavissa. Kaikuminen oli kuitenkin niin suurta, ettei laulusta kuulunut mitään. Samoin rumpu, joka oli Helmin joiussa, kaikui pahasti ja peitti kaiken muun alleen. Tästä viisastuneena jätimme rummun kokonaan pois ja samaa rytmiä vaihtui soittamaan kitara. Tiedustelin myös uuteen paikkaan siirtymistä ja saimme Keuruun seurakunnalta luvan harjoitella ja esiintyä seurakuntatalolla.

Seurakuntatalolla harjoittelimme vielä neljä kertaa ja teimme videoiteja sekä muutaman Instagram-live testin. Kuulokuva oli palautteen perusteella parempi seurakuntatalolla. Äänentoisto oli myös paremmin toimiva kuin kirkolla ja soittimet sekä laulu kuuluivat hyvin.

4.6 Instagram

Suunnitellessani opinnäytetyökonserttiani, mietin eri tapoja, miten sen voisi toteuttaa. Näin keväällä yhden oppilaan opinnäytetyökonsertin, joka toteutettiin Facebook-liven kautta ja tämä idea jäi mieleeni. Aluksi mietin pelkästään erillisen Instagram-tilin tekemistä ja konsertin pitämistä, mutta hetken mietittyäni asiaa halusin tilille muutakin sisältöä kuin pelkän konsertin. Loin tilin tule_unoi_uksen_tuakse ja ennen konserttia lisäsin sinne kuvia ja tietoa Karjalasta.

Tili on hyvin tiivistetty versio opinnäytetyöni aiheesta. Sieltä löytyy tietoa Karjalan historiasta, kielestä, musiikista ja tietenkin myös 24.7. pidetty konsertti. Tili on julkinen, ja sitä voi käydä katsomassa sekä seuraamassa. Pidän tilin auki tämän opinnäytetyön valmistumiseen asti, ainakin joulukuulle 2020 asti.

5 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tavoitteet olivat Karjalan musiikkikulttuuriin tutustuminen ja sen pohjalta konsertin järjestäminen. Musiikillisessa osuudessa halusin tuoda sekä soitannollista että laullista kansanmusiikkia yleisön eteen. Tämän vuoksi konsertissa kuultiin laulettuna Karjalan kieltä, huilun ja kitaran lisäksi. Olin suunnitellut pitäväni konsertin Instagram-livenä Keuruun kirkolla, joka myöhemmin vaihtuikin seurakuntataloon. Kirjallisen osuuden tavoitteena oli avata Karjalan historiaa ja kulttuuria hieman laajemmin, jotta se toisi Karjalaa käsitteenä lukijaa lähemmäksi. Koin historia osuuden tärkeäksi, sillä se kertoo karjalaisista paljon. Historian pohjalta voidaan nähdä ja tuntea, kuinka se on muokannut kulttuuria ja musiikillisia elementtejä.

Konsertin lisäksi tavoitteena oli ylläpitää opinnäytetyöhön liittyvää Instagram-tiliä nimeltä tule_unoi_uksen_tuakse. Tilille tuli tekstiä ja kuvia eri aiheista Karjalaan liittyen. Konsertin videointi on myös nähtävissä tällä tilillä.

Aikataulullisesti opinnäytetyöhön olin varannut 2020 kesäkuu-joulukuu välin. Tavoitteena oli saada konserttikokonaisuus valmiiksi kesällä 2020 ja jättää kirjalliselle osuudelle enemmän aikaa loppuvuodesta. Tämä tuntui sopivalta tavoitteelta ja ehdin syventyä kumpaankin musiikilliseen sekä kirjalliseen puoleen.

Konserttiosuudessa koen, että melkein kaikki tavoitteeni toteutuivat. Sain konsertin järjestettyä suunnitellussa ajassa ja mielestäni Instagram-live toimi hyvin. Paikalle oli tullut kuuntelemaan livenä muutama Keuruun seurakunnan työntekijä, mutta kesän 2020 kokoontumisrajoitusten takia konserttia ei voinut suuremmalle yleisölle mainostaa. Halusin sisällyttää konserttiin Karjalan kieltä ja tässä onnistuin, tosin tietenkin sanojen ääntämisestä en osaa varmaksi sanoa, sillä en ole koskaan opiskellut Karjalan kieltä. Muita kappaleita sain kerättyä eri puolilta Karjalaa, ja mielestäni konsertti oli sopivan monipuolinen kappaleistaltaan.

Alun perin konsertti piti järjestää Keuruun kirkolla, sillä ajattelin, että se olisi hieno paikka tälle musiikkihetkelle. Tämä ei kuitenkaan toteutunut, sillä kirkossa kaikui niin paljon, ettei live lähetyksestä saanut kunnolla selvää. Samoin alkuperäinen rumpu piti Helmin Joiku kappaleesta jättää pois liian kaikumisen takia. Kirkko vaihtui seurakuntataloon ja rumpu kitaraan. Olin ihan tyytyväinen näihin vaihtoihin, sillä kuulokuva oli näillä muutoksilla paljon parempi.

Instagram-tilin ylläpito toteutui ja se täytti tehtävänsä. Tule_unoi_uksen_tuakse tililtä löytyy nyt konsertin videointi ja muuta tietoa Karjalasta. Tili on hyvin supistettu versio tästä opinnäytetyöstä ja se ainakin itselleni riitti aivan hyvin. Pääosaa näyttelee kuitenkin tilille videoitu konsertti.

Olen kerännyt tähän opinnäytetyöhön tietoa kirjoista, äänitteistä, verkkojulkaisuista ja nuoteista. Olen valinnut luotettavia lähteitä ja pyrkinyt aina menemään alkuperäiselle lähteelle. Olen hakenut käännöksiin apua myös Itä-Suomen Yliopiston Karjalan kielen professoreilta.

Koen, että työni on luotettava vaikkakin hyvin supistettu versio Karjalan historiasta ja kulttuurista kokonaisuudessaan. Olen pyrkinyt tuomaan tähän työhön asiat, jotka oleellisesti kuvaavat karjalaisuutta. Kaikista merkityistä lähteistä voi halutessaan hankkia lisää tietoa aiheesta.

Karjalasta on tehty paljon tutkimusta ja sitä tehdään edelleen. Karjalan kielelle on monia elvytyshankkeita, ja Karjalan kulttuuria varjellaan hiljattaiselta katoamiselta. Tietoa on siis paljon. Karjalan kulttuuri ja historian vaiheet ovat vaikuttaneet paljon meihin suomalaisiin ja suomalaiseen kulttuuriin.

Kirjallisen osuuden puolesta en usko, että olen itse löytänyt mitään uutta tietoa tai näkökulmaa. Olen tässä matkan varrella kyllä oppinut uusia asioita ja syventänyt tietouttani Karjalasta. Kaikki tieto ja vielä enemmänkin löytyy kuitenkin laajemmin lähteinä käyttämistäni kirjoista, äänitteistä ja muista julkaisuista. Tästä työstä Karjalasta voi lukea ns. perusteet ja näillä saa jo hyvän kattavan kuvan siitä, mitä Karjala on käsitteenä.

Sovitusten ja konsertin osalta koen saaneeni jotain omaa aikaan. En ole koskaan kunnolla perehtynyt kansanmusiikkiin, mutta nyt sain siihen tilaisuuden. Toki Karjalan kielellä on ennenkin laulettu ja kansanmusiikkia on soitettu monissa konserteissa. Silti tämä versio oli minun oma. Sovitukset tein itse ja jätin ne mahdollisimman pelkistetyiksi, sillä ajatuksenani oli, että jokainen soittaja voi itse keksiä niihin omat koristelut, jos niin tahtoo. Lauluissa keskityin pääosin sanoituksiin, sillä en ole laulun ammattilainen ja halusin vain tuoda esille Karjalan kieltä.

Työskentelyssäni hyvää oli aikataulussa pysyminen. Sain sovitukset valmiiksi kesäkuussa 2020 ja konsertin järjestettyä omassa määrääjässä heinäkuussa 2020. Kirjallisessa osuudessa pysyin myös aikataulussa ja työ oli valmis joulukuussa 2020.

Sovitusten tekemisessä onnistuin ihan hyvin. Otin kitaristin soittotason huomioon ja annoin hänelle kuitenkin melko vapaat kädet säestykseen. Huilulle kirjoittaminen oli tietenkin helpompaa, sillä tiesin mitä voin soittaa. Yritin vangita jokaisen kappaleen ominaispiirteet sovitukseen. Haasteena minulle oli se, että olimme kitaristin kanssa vain kahdestaan. Luulen, että musiikillisesti kappaleista olisi saanut vielä enemmän irti, jos soittajia olisi ollut muutama enemmän. Kaikesta huolimatta lopputulos oli mielestäni toimiva.

Konsertin järjestäminen tuntui sujuvan melko saumattomasti. Olin tosin hieman pettynyt, ettei kirkossa soittaminen onnistunutkaan liiallisen kaikumisen takia. Esityksessä videointi ja live-lähetys toimivat hyvin. Minua jännitti todella paljon ja yritin olla mahdollisimman rento ja luonteva. Jälkeenpäin videolta huomasin, että olin ehkä välillä liiankin rento. Olin välillä kuin kivipatsas, joka ei liikkunut suuntaan eikä toiseen. Esiintyminen ei siis mennyt vahvasti, mutta sisältöön olin tyytyväinen.

Kirjallisessa osuudessa minulla oli välillä vaikeuksia valita keskeisimmät asiat mistä kirjoittaa. Tietoa on niin paljon. Lähdin liikkeelle historiasta ja etenin sieltä runoihin ja musiikkiin. Koen, että tämä työskentelyjärjestys oli toimiva. Halusin myös tuoda työssäni esiin Karjalassa ennen asuvien äänet ja siksi lisäilin sopiviin kohtiin muistelmia ja runojen pätkiä. Ajattelin, että se toisi pientä hengähdystaukoa tietopohjaisten asioiden väliin.

Olen tyytyväinen siihen, että olen saanut koottua keskeisimpiä asioita tähän työhön. Samalla kuitenkin epäilyttää, että olenko jättänyt jotain tärkeää pois. Aihe on niin laaja, että tästä työstä olisi helppoa voinut tulla myös 100 sivua pitkä. Vaikeutena minulle oli rajata aihetta sopivaksi ja etsiä tärkeimmät asiat tähän työhön. Minulle oli myös vaikeaa hahmottaa, kuinka paljon kirjoittaisin historiasta ja kuinka paljon jätän tilaa musiikille. Tätä työtä tehdessä huomasin uppoutuvani syvemmälle

historian ja kulttuurin maailmaan, unohtaen välillä, että musiikistakin voisi kirjoittaa jotain. Uskon kuitenkin, että olen saanut musiikistakin poimittua tärkeimpiä kohtia, jotka avaavat karjalaisten musiikkikulttuuria.

Konsertin osalta järjestelyt sujuivat hyvin. Esiintymiseen tarvitsen vielä lisää kokemusta, jotta siitä tulisi luontevampaa. Lisäjännitystä toki tähän konserttiin toi laulaminen, missä en ole ammattilainen. Kitara-huilu duo toimi näillä sovituksilla mukavasti. Suuremmalla kokoonpanolla musiikki olisi luultavasti kuulostanut vielä paremmalta. Pohdin myös, että konsertin olisi voinut järjestää illemmalla hieman hämärämmässä valossa. Se olisi luonut tunnelman enemmän pysähtyneeksi.

En ole ennen juuri soittanut kansanmusiikkia eikä muutenkaan kokemusta kansanmusiikista ole paljoakaan. Tein tämänkaltaisia sovituksia ensimmäistä kertaa ja se on kehittänyt omaa muusikkouttani kansanmusiikin osalta. Kuuntelin paljon Karjalaisia lauluja ja varsinkin konserttikappaleita. Pysin saamaan jokaiseen niiden oman tunnelman. Keksinkin kappaleisiin myös omia korukuvia ja tämäkin oli uutta tällaisessa musiikissa. Korukuvia olen ennen tehnyt kyllä barokkimusiikkiin, mutta nyt siirsin sitä tietoa näihin kappaleisiin.

Konsertin järjestäminen on aina kehittävää. Piti ottaa huomioon tilat, mikit, vahvistimet ja kuvauslaitteet. Ensimmäistä kertaa pidin myös konsertin Instagram-liven kautta. En ole myöskään koskaan laittanut omaa soittoani videointina Instagramiin tai muuallekaan. Uskon, että tämäkin vain kehittää ammatillisesti. Tulevaisuudessa on sitten jo huomattavasti helpompi esimerkiksi mainostaa itseään laittamalla omia soittovideoita internettiin.

Tässä opinnäytetyössä pidin eniten valinnastani lisätä suoria lainauksia karjalaisilta. Karjalaan liittyy monia tunteita ja moni on joutunut jättämään kotinsa, jota on jäänyt kaipaamaan loppuelämäkseen. Halusin tuoda myös heidän ääntään esille ja tässä mielestäni onnistuin.

Vaikka olen tyytyväinen työni lopputulokseen, tekisin muutaman asian toisin. Jos olisin lykännyt konsertin järjestämistä, olisin mahdollisesti saanut hankittua muutaman soittajan kokoonpanoon lisää. Näin musiikillinen osuus olisi ollut vielä näyttävämpi ja kuuntelijalle varmasti vielä parempi. Ottaisin myös muutaman kappaleen vielä konserttilistalle mukaan. Kuusi kappaletta oli toisaalta ihan sopiva, mutta konsertin jälkeen se tuntui aika lyhyeltä 15 minuutin nopeusjuoksulta. Jos tekisin konsertin uudestaan, ottaisin soitettavaksi 8–10 kappaletta.

Kirjallisessa osuudessa upposin syväälle historiaan ja pohdin, jäikö runojen ja musiikin osuus liian pieneksi. Jos aloittaisin työn vasta nyt, lähtisin varmasti liikkeelle runojen ja musiikin maailmasta. Voisin ottaa jokaiseen asiaan lähestymiskulmaksi runojen ja musiikin puolen. Työ olisi ehkä silloin hieman yhteneväisempi konsertin kanssa. Nyt työssäni on selkeä jako historian tai muun Karjala aiheen ja musiikin välillä. Ei se välttämättä ole huono asia, mutta jos tekisin jotain toisin, niin ottaisin musiikin näkökulman enemmän esille.

Mietin myös, oliko työni järjestys nurinkurinen. Aloitin konsertilla ja sitten vasta perehdyin syvemmin Karjalan kulttuuriin. Jos olisin ensin tehnyt kirjallisen osuuden, olisin saanut kaiken tämän tiedon konsertin taakse. En usko, että se olisi radikaalisti muuttanut konserttia erilaiseksi, mutta se olisi varmasti itselleni tuonut varmemman olon.

Karjalasta on kirjoitettu jo paljon kirjallisuutta ja koen, että tämä työ on vain pieni pisara meressä. Tämä työ tuo Karjalaa toivottavasti hieman lähemmäksi lukijaa. Konsertti jää kertaluontoiseksi esitykseksi, vaikkakin ei koskaan saa sanoa ei koskaan. Mielellään kyllä esitän vielä Karjalaisia kansanlauluja ja tästä esityksestä voi vain kehittyä eteenpäin.

Haluan lopettaa tämän opinnäytetyön Vanhan Kalevalan viimeiseen runoon ja Elias Lönnrotin sanoihin (1835, 426), seuraavasti

Herännenkö, heittänenkö
 Luonenko, lopettanenko,
 Vai vasta alottanenko?
 Viel' oisi sa'an sanoja,
 (--)
 20. Vaan ei korvat kuuntelian.
 Vaan kuitenkin, kaikitenki,
 Virret laulon, laulun laiton,
 Oksat karsin, tien osasin.
 Siitä sinne tie menevi,
 25. Rata uusi urkenevi,
 Paremmille laulajille,
 Taitavammille runoille,
 Nuorisossa nousevassa,
 Polvessa ylenevässä.

LÄHTEET

- Alhonen, Anssi julkaisuaika tuntematon. Esivanhempien puu. Verkkokirja. [http://www.taivaan-
naula.org/esivanhempien_puu.pdf](http://www.taivaan-
naula.org/esivanhempien_puu.pdf). Viitattu 9.10.2020.
- A.O.Väisäsen tutkielmia kansanmusiikista 1990. Suomalaisen kirjallisuuden seura. Pieksämäki. Sisä-
lähetysseuran kirjapaino Raamattutalo.
- Haavio, Martti 1959. Karjalan jumalat. Helsinki. WSOY.
- Junkkari, Olli 1997. Laulun laaja kotimaa. Helsinki. Oy Edita Ab.
- Kallberg, Maarit 2008. Joikuja Karjalasta. Äänite. Kanteleen Ääniä.
- Kalevalaseura 2018. Kalevalan kulttuurihistoria. Verkkojulkaisu. <https://kaku.kalevalaseura.fi/>. Vii-
tattu 21.11.2020.
- Karjalan Liitto ry 2016. Karjalan kieli. Verkkojulkaisu. [https://www.karjalanliitto.fi/karjalaisuus/karja-
lainen-kulttuuri/karjalainen-puheenparsi/karjalan-kieli.html](https://www.karjalanliitto.fi/karjalaisuus/karja-
lainen-kulttuuri/karjalainen-puheenparsi/karjalan-kieli.html). Viitattu 9.10.2020.
- Karjalan Liitto ry 2016. Karjalan kieli. Valokuva. [https://www.karjalanliitto.fi/karjalaisuus/karjalainen-
kulttuuri/karjalainen-puheenparsi/karjalan-kieli.html](https://www.karjalanliitto.fi/karjalaisuus/karjalainen-
kulttuuri/karjalainen-puheenparsi/karjalan-kieli.html). Viitattu 21.10.2020.
- Karjalan Liitto Ry 2016. Siirtoväki. Verkkojulkaisu. [https://www.karjalanliitto.fi/karjalaisuus/siirtokar-
jalaisuus/asutustoiminta/siirtovaki.html](https://www.karjalanliitto.fi/karjalaisuus/siirtokar-
jalaisuus/asutustoiminta/siirtovaki.html). Viitattu 9.10.2020.
- Karjalan kielen ja kulttuurin elvytyshanke 2018–2019. Tietoa hankkeesta. Verkkojulkaisu.
<https://www.karjalanelvytyks.fi/tietoa-hankkeesta/>. Viitattu 9.10.2020.
- Karjalan Sivistysseura julkaisuaika tuntematon. Historia. Valokuva.
<https://www.karjalansivistysseura.fi/historia/>. Viitattu 9.10.2020.
- Knapas, Rainer 2015. Karjalan kunnalla. Matkoja kulttuuriin ja historiaan. Porvoo. Paino Bookwell
Oy.
- Kyyrö-Harju, Pia & Pulkkinen Risto julkaisuaika tuntematon. Pohjoisen etnografian seura. Metsän-
neito viettelee tuohon. Verkkojulkaisu. <https://www.pohjoisenetnografia.fi/metsanvedentoiset.html>.
Viitattu 9.10.2020.
- Lehto, Liisa 2010. Kaipaus Karjalaan, Matkoja kotiseudulle. Saarijärvi. Saarijärven Offset Oy.
- Lönnrot, Elias 1835. Vanha Kalevala taikka vanhoja Karjalan runoja Suomen kansan muinoisista
ajoista. Juhlapainos 2017. Tallinna Raamatutrükikoda OÜ.
- Mensonen & Karjalan Kielen Seura ry 2008. Taratammo Karjalakse. Porvoo. Oy Painotalo tt-urex Ab.
- Nevalainen, Pekka & Sihvo, Hannes 1998. Karjala historia, kansa, kulttuuri. Pieksämäki. Kirjapaino
Raamattutalo Oy.

Nurmiluoto, Timo & Vallas, Hannu 1995. Karjala kuvina, Laatokan Karjala. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.

Nykänen, Kari 2010. Kahell' puolen rajoja. Lieksan Mieslaulajat ry.

Penttilä, Aarni 2004. Karjalan lasten aapinen. Keuruu. Otavan kirjapaino Oy.

Pursiainen, Leena, Repo, Jaakko, Kalliomaa, Heikki & Vihma, Marjatta 1982. Karjalaisia kansallispu-
kuja. Porvoo: Eteläkarjalaisten Nuorisoseurojen Liitto ry ja WSOY.

Sibelius-Akatemia Etno.net julkaisuaika tuntematon. Jouhikko. Valokuva. <https://etno.net/soitin/jouhikko>. Viitattu 21.10.2020.

Tolbert, Elizabeth Dawn 1988. The musical means of sorrow: The Karelian lament tradition. University of California, Los Angeles.

Värttinä 1987. Karjalainen kehtolaulu. Verkkojulkaisu. Päivitetty 8.10.2009. <https://www.youtube.com/watch?v=2qdBXL7aP60>. Viitattu 21.11.2020.

LIITE 1: SOVITUKSET

Pitkä oli tämä päivä

Pohjois-Aunukselainen kansanlaulu

Flute

Acoustic Guitar

6

Fl.

A. Gtr.

Detailed description: This musical score is for the song 'Pitkä oli tämä päivä'. It is in 3/4 time and G major. The first system shows the flute and acoustic guitar parts for measures 1-4. The flute part has a melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The guitar part provides a simple accompaniment with chords G, C, G, C. The second system starts at measure 6 and includes a first and second ending. The flute part has notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4 in the first ending, and G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4 in the second ending. The guitar part has chords G, D, G, D, G.

Karjalani Rahvas

Rajakarjalainen kansanlaulu

Flute

Acoustic Guitar

5

Fl.

A. Gtr.

10

Fl.

A. Gtr.

Detailed description: This musical score is for the song 'Karjalani Rahvas'. It is in 4/4 time and C major. The first system shows the flute and acoustic guitar parts for measures 1-4. The flute part has a melody with notes C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The guitar part is silent. The second system starts at measure 5 and includes a first ending. The flute part has notes C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5 in the first ending, and C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5 in the second ending. The guitar part has chords F, C, F, Dm, C, G, C, F, C, G. The third system starts at measure 10 and includes a first ending. The flute part has notes C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5 in the first ending, and C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5 in the second ending. The guitar part has chords F, C, F, Dm, C, G, C, F, C, G.

Luuli, Luuli

Itäkarjalainen kehtolaulu

♩ = 60

Flute

Acoustic Guitar

Acoustic Guitar

7

Fl.

A. Gtr.

A. Gtr.

13

Fl.

A. Gtr.

A. Gtr.

2

18

Fl.

A. Gtr.

A. Gtr.

Minne Matka

Kansanlaulu Impilahdelta

Flute

Acoustic Guitar

6

Fl.

A. Gtr.

12

Fl.

A. Gtr.

Chords for the first system: C, G, G7, C.

Chords for the second system: G, G7, C, F, G7, C, F.

Chords for the third system: Dm, G, C, F, G, C, Dm, G, C.

Helmin joiku

♩ = 100

Flute

8

Fl.

16

Fl.

23

Fl.

30

Fl.

37

Fl.

44

Fl.

51

Fl.

55

Fl.

Kitaralla jatkuvat äänet c¹ ja e^{b1}. Rytmii pysyi koko kappaleen ajan seuraavana:

Karjalainen kehtolaulu

♩ = 50

Flute

Acoustic Guitar

4

Fl.

A. Gtr.